

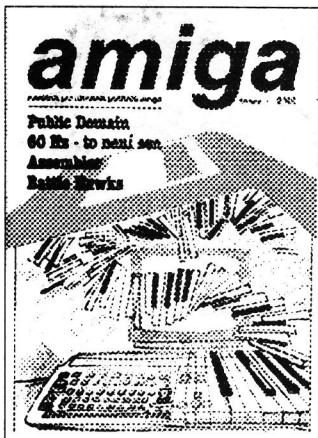
amiga

měsíčník pro uživatele počítačů amiga

20 kčs - 3/92

**Nový vir
EnjoyEnglish
Davail
Tipy & Triky**

Kam za časopisem?

Poslední dobou se u nás v redakci množí dopisy, ve kterých pišete, že máte problémy sehnat náš měsíčník a zda vůbec ještě vychází. Důkaz, že ještě vychází, držíte v ruce. Přesto, že se zaměřujeme na předplatné, snažíme se, aby náš časopis byl k dostání i na stáncích, protože je nám jasné, že ty tam jsou časy, kdy jsme si objednávali věci "naslepo". Rostoucí konkurence nám umožňuje si vybrat v klidu u stánku právě ten svůj zdroj informací a tak se nemusíme honit za známými či podplácet prodavačky, abychom sehnali právě ten náš oblíbený měsíčník. Proto bych zde chtěl uvést, kde všude je "amiga - měsíčník pro uživatele počítačů amiga" k dostání:

1) Předplatit si ho můžete na známé adresě:

Redakce časopisu **amiga**
Italská 29
120 00 Praha 2

Půlroční předplatné činí 114,- Kčs (celkem 6 čísel). Pro nové čtenáře bych chtěl uvést, že lze si ještě objednat starší čísla počínaje červenem 1991 za 20,- Kčs/ks. Obsah jednotlivých čísel výšel v lednu 1992 (toho času ještě na skladě).

2) V Praze v následujících prodejnách:

OD Kotva Náměstí Republiky 8, PRAHA 1
Grada, a.s. Dlouhá 39, PRAHA 1
APRO Jindřišská 14, PRAHA 1
KLUB 602 Martinská 5, PRAHA 1
OASA 602 Slezská 98, PRAHA 3

3) Mimo Prahu:

Zde je jedinečná příležitost pro ty z Vás, kteří bud' sami prodáváte nebo rozšírujete časopisy nebo Váš známý v tomto oboru podniká. Má-li on či ona nebo i Vy zájem rozšířit svou nabídku o tento měsíčník, který pravidelně vychází již od července 1990, obrátěte se na nás na výše uvedené adresy a určitě se dohodnem na pro Vás velice atraktivních podmínek distribuce. Na spolupráci s Vámi se už těší celá redakce.

Doufám, že tento úvodník Vám pomůže se s naším měsíčníkem v budoucnu setkávat častěji.

Na závěr bych chtěl uvést jednu čerstvou zprávu, která uvede na správnou míru "tutové informace", které mezi uživateli počítačů Amiga kolují, o textovém editoru WordPerfect. Představitel firmy oznámil, že WordPerfect Corp. zatím pozastavilo vývoj WordPerfect for Amiga pro nedostatek zájmu ze strany uživatelů.

S pozdravem

Khaled Husseini

Hledáme externí spolupracovníky ke spolupráci při vydávání našeho časopisu. Písemné nabídky zašlete na adresu redakce. Zájemce pozveme k osobnímu podrobnějšímu jednání.

Redakce

IMPRESSUM

(c) 1992 "amiga - měsíčník pro uživatele počítačů amiga." Nevyžádané příspěvky se nevracejí.

Ročník III. Cena 20 Kčs. Reg. č. MK ČR 5281. MIČ 46067.

Vydavatel: Jiří Prózr

Šéfredaktor: Khaled Husseini Jazyková úprava: Dr. Daniela Háková

Obálka: Iva Fialová Layout: Firma DANSY Tisk: PRINT SERVIS

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošti Praha č.j. 10183 ze dne 25.9.1991

Redakce: Italská 29, 120 00 Praha 2 Inzerce, informace a predplatné: Italská 29, 120 00 Praha 2

Z disku na disk

Pokud máte pouze jednu disketovou jednotku a budete kopírovat jeden nebo více adresářů /Directory/ z jedné diskety na druhou, bude vás počítač často a opakován vyzývat, abyste vložil zdrojovou či cílovou disketu.

V takovém případě je výhodnější nejdříve ze zdrojového disku zapsat adresář do pracovní paměti /RAM-disk/ a z něj pak na disketu cílovou. K tomu se musí přirozeně všechny potřebné příkazy CLI nacházet v RAM-disku, kde musí mít Amiga možnost je vyhledat. K tomu využijte příkazy PATH či ASSIGN.

Příklad: Z diskety Workbench má být překopírován adresář "fonts" na disketu, kterou jsme pojmenovali "Zkouška". K takovému postupu budou použity následující příkazy:

makedir RAM:fonts	;vytvořit v RAM adresář
copy fonts all to RAM:fonts	;překopírovat adresář do
	;RAM
makedir Zkouška:fonts	;vyměnit disketu
copy RAM:fonts all to Zkouška:fonts	;vytvořit adresář na cílovém
	;disku
	;fonts z RAM překopírovat
	;do adresáře cílového disku

Na závěr RAM-disk opět vymažeme příkazem

delete RAM:fonts all

K prioritám

Amiga je multitaskingový počítač. To znamená, že je schopen (přibližně řečeno) zpracovávat více úloh najednou. Jedna úloha však přirozeně vyžaduje více výpočetní doby než úloha jiná.

Příklad: Máme otevřena dvě okna Shell. V prvém odstartujeme textový editor a ve druhém kompilér. V takovém případě bude výpočetní doba rozdělena mezi oba programy. Ve zmíněném příkladu by to však nemělo smysl, neboť uživatelem využívaný editor by mohl být prováděn pomaleji. Naproti tomu kompilér může svoji úlohu vyřídit mnohem rychleji.

Proto mohou být jednotlivým úlohám přiděleny priority vztahující se k jejich zpracování. To lze uskutečnit pomocí příkazu CHANGETASKPRI:

changetaskpri <priorita> [proces]

Neudávejte ale žádný proces, vztahuje-li se příkaz k procesu momentálně probíhajícímu. Ačkoliv rozsah hodnot pro <priorita> leží mezi -128 a 127, mohou větší hodnoty než +5 zrušit důležité systémové tasky. Z tohoto důvodu by měly být priority pro pomalejší tasky sníženy dříve, než se zvýší priorita pro tasky rychlejší.

Oblast použití je zcela nasnadě; rozšířme si proto náš příklad: editor a kompilér běží paralelně a dodatečně k tomu má v "pozadí" pracovat program typu RAY TRACING. Při odpovídající volbě učiní RT-program vždy přestávku, když kompilér (co možná nejrychleji) překládá listing; kompilér obsahuje nejvyšší prioritu. Je-li běh kompiléra ukončen a uživatel edituje svůj program, dostává se k tahu RT-program, pokud má nastavenou vyšší prioritu než editor. To může editoru sotva vadit, ledaže byste uměl psát ry chlostí blesku.

Všechny tasky po svém startu obdrží stejnou prioritu jako ten task, ze kterého bylo odstartováno. Při experimentování je toho zapotřebí dbát a případně zabrzdit tasky rychlejší.

Informaci o běžících procesech dostanete pomocí příkazu STATUS.

Pevně na disk

Mnozí majitelé harddisku mají potíže, když chtějí instalovat programy na pevný disk tak, aby fungovaly samy bez diskety. Problém se projeví tím, že po startu programu z harddisku jsou požadovány další soubory, přičemž program se je pokouší natáhnout z diskety. Objeví se např. requester:

"no disk present in unit 0"

Tento problém výřešíme tím, že nejprve odstraníme DF0: pomocí příkazu:

assign df0: remove

Teprve potom může být ke jménu zařízení DF0: přiřazeno něco nového a to:

assign df0: dh0:<directory>

přičemž "DH0:" je jméno pevného disku. Pro "directory" zadáme jméno adresáře, ve kterém se nachází program s příslušnými datovými soubory. Když nyní program vyhledává podle "DF0:", budou nataženy soubory z "DH0:<adresář>". Může dojít také k tomu, že Amiga vyhledává podle jména diskety. V takovém případě se zadá:

assign <jméno>: DH0:<adresář>

V každém případě by mělo být požadované povolení příkazu ASSIGN zadáno ve startup-sequenci, kterou hodláte váš harddisk probudit.

P.S.

PROTRACKER 1.1B

Miloš Rohouský

Dokončení

Alt + BackSpace	- Viz. Shift + Back-Space, ale s patternem.
Ctrl + Return	- Posune příkazy o jeden řádek dolů.
Ctrl + BackSpace	- Posune příkazy o jeden řádek nahoru.
Ctrl + 0-9	- Nastaví, o kolik řádků se posune pattern po zadání noty (funguje pouze v Edit-módu).
Alt + Šipka doprava, Alt + Šipka doleva	- Posun mezi patterny.
Shift + Šipka doprava, Shift + Šipka doleva	- Zvyšování a snižování pozice ve skladbě.
Klávesa pod Esc	- Skok do CLI.
Help	- Aktivuje Help obrazovku nebo PLST obrazovku.
Shift + Help	- Přepíná mezi Help a PLST obrazovkou na klávesce Help.
Mezerník	- Přepíná mezi Stop a Edit-módem.
< (vedle Z)	- Přeruší DMA, nastaví hlasitost na nulu.
Pravá Amiga klávesa	- Zahraje pattern.

Pravý Alt	- Zahraje skladbu.	Ctrl + B	- Označuje blok.
Pravý Shift	- zapíná Record -mód.	Ctrl + C	- Kopíruje blok do bufferu.
Caps Lock	- Zapíná KeyRepeat (opakování klávesy při delším stisknutí).	Ctrl + D	- Vymaže blok a posune zbývající noty nahoru.
Del	- Vymaže notu na pozici kurzoru.	Ctrl + E	- Rozšíří stopu. Vloží mezi každé dva řádky jeden řádek. Noty od řádku 32 budou vymazány.
Alt + Del	- Vymaže pouze příkaz.	Ctrl + F	- Zapíná/Vypíná zvukový filter.
Shift + Del	- Vymaže notu i příkaz.	Ctrl + G	- Přidá všem nástrojům "výšky".
Na číselném bloku klávesnice:		Ctrl + H	- Transponuje blok o půltón nahoru.
0	- Vybere nástroj \$0.	Ctrl + I	- Vloží blok, posune noty dolů.
První řada	- Vybere nástroj \$1-\$4.	Ctrl + J	- Zkopíruje označený blok za pozici kurzoru.
Druhá řada	- Vybere nástroj \$5-\$8.	Ctrl + K	- Vymaže noty do konce stopy.
Třetí řada	- Vybere nástroj \$9-\$C.	Ctrl + L	- Transponuje blok o půltón dolů.
Čtvrtá řada	- Vybere nástroj \$D-\$F.	Ctrl + M	- Zapíná/Vypíná Multi-mód klávesnice.
Enter	- Vybere nástroj \$10.	Ctrl + N	- Označí poslední blok.
Enter + ostatní klávesy nastaví nástroj \$11-\$1F.		Ctrl + O	- Vynechá každý druhý řádek ve stopě. Posune zbývající řádky nahoru.
Tečka (.)	- Vymaže nastavený nástroj.	Ctrl + P	- Překopíruje blok z bufferu do stopy.
Levá Amiga klávesa + (transponování jako v Edit-obrazovce 1)		Ctrl + Q	- Zapne všechny zvukové kanály.
Nástroj/Stopa		Ctrl + R	- Znovu nastaví pozice F6-F10.
1 - Půltón nahoru	- Nástroj/Pattern 2 - Půltón nahoru	Ctrl + S	- Zapíná/Vypíná Split-mód klávesnice.
Q - Půltón dolů	- W - Půltón dolů	Ctrl + T	- Zamění dvě stopy.
A - Oktávu nahoru	- S - Oktávu nahoru	Ctrl + U	- Zruší poslední změnu.
Z - Oktávu dolů	- V - Oktávu dolů	Ctrl + V	- Ubere všem nástrojům "výšky" (Delta-filtr).
Vše/Stopa		Ctrl + W	- Polyfonizuje blok (rozloží stopu do více stop).
3 - Půltón nahoru	- Vše/Pattern 4 - Půltón nahoru	Ctrl + X	- Vymaže blok do bufferu.
E - Půltón dolů	- R - Půltón dolů	Ctrl + Y	- Prohodí blok pozpátku.
D - Oktávu nahoru	- F - Oktávu nahoru	Ctrl + Z	- Znovu nastaví efekty.
C - Oktávu dolů	- V - Oktávu dolů	Shift + Ctrl + K	- Vymaže noty od kurzoru na začátek stopy.
Tab	- Přesune kurzor do následující stopy.	Shift + Ctrl + A	- Vypne všechny zvukové kanály kromě toho, ve kterém je kurzor.
Ctrl + Tab	- Přesune kurzor do předchozí stopy.	Přidržíte-li při použití Ctrl-I, Ctrl + J, Ctrl + P klávesu Shift,	
Ctrl + A	- Zapíná/Vypíná zvukový kanál.		

pattern na konci neskočí na pozici 00.			
Shift + 0-9	- Uschová příkaz na pozici kurzoru na zvolenou klávesu.	Alt + F	- Ubere nástroji "vyšky".
Alt + 0-9	- Zapíše příkaz na pozici kurzoru.	Alt + I	- Zapíná při editování automatické vložení hlasitosti zadané ve VOLUME.
Alt + "\"	- Kopíruje příkaz nad kurzorem na pozici kurzoru.	Alt + K	- Vymaže noty, hrané příslušným nástrojem ve stopě.
Alt + "="	- Kopíruje na pozici kurzoru příkaz nad kurzorem s hodnotou o jednu vyšší.	Alt + Q	- Ukončí PT.
Alt + "-"	- Kopíruje na pozici kurzoru příkaz nad kurzorem s hodnotou o jednu nižší.	Alt + R	- Přesampluje nástroj.
Alt + A	- Monitor/Start samplování.	Alt + S	- Skočí do obrazovky sampleru.
Alt + B	- Přidá nástroji "výšky".	Alt + T	- Zapíná/Vypíná ladící tón.
Alt + C	- Přepíná 3. zvukový kanál.	Alt + V	- Přepíná 4. zvukový kanál.
Alt + D	- Skočí do Disk Op.	Alt + X	- Přepíná 2. zvukový kanál.
Alt + E	- Skočí do Edit Op. Opakováním stisknutím přepíná mezi jednotlivými edit-obrazovkami.	Alt + Z	- Přepíná 1. zvukový kanál.
		F3	- Vymazání bloku v sample-editoru.
		F4	- Zkopírování bloku do bufferu.
		F5	- Zkopírování bufferu na pozici kurzoru.
		"\\"	- Zapíná/Vypíná "drum pad"-mód (viz. dále).
		Return	- Posune se v patternu o rádek dolů.
			BackSpace - Posune se v patternu o rádek nahoru.
			Alt + jakákoli klávesa na číselném bloku klávesnice ladí "drum pad". Po stisknutí Alt a požadované klávesy na číselném bloku zadejte notu, kterou má nástroj hrát.
			Ctrl + šipky doleva/doprava - Posouvá mezi nástroji.
			Drumpad
			Tento mód slouží především k nahrávání bicích. Nahrajte si do nástrojů jednotlivé typy bubnů. Zapněte drumpad-mód. Nyní můžete používat číselný blok klávesnice ke hraní. Každá klávesa reprezentuje jeden nástroj.
			Mód se zapíná stisknutím "\\". Vedle ukazatele volné paměti se objeví jedna, dvě nebo žádná tečka. Žádná tečka: Normální mód. Jedna tečka: Drumpad. Dvě tečky: Drumpad s možností editování.
			Zde popis končí. Zvládnete-li vše, co bylo popsáno, jste opravdu dobře připraven ke vstupu do fantastického světa hudby. □

Rychlejší diskety

Operační systém Amiga má tu vlastnost, že ukládá data nebo programy na diskety podle motta, kde je místo, tam se to namáčkne, i když by to měl být jenom zlomek souboru; zbytek přijde na jinou stopu. To najde svůj odraz při častém mazání a opětovném ukládání souborů na diskety, kdy při práci s tímto médiem dochází k extrémním ztrátám rychlosti, protože jednotlivé programy na disku jsou rozděleny a čtecí hlava při čtení musí často přeskočit na jinou stopu. Jestliže vlastníte druhou disketovou jednotku, existuje možnost v CLI soubory kompletně překopírovat na čistou zformátovanou disketu příkazem:

copy d0: to d1: all

Tím budou soubory překopírovány na prázdnou disketu uspořádaným způsobem a disk pak bude rychlejší.

Pokud nemáte k dispozici druhou disketovou jednotku, ale váš počítač je vybaven 1 MB paměti, můžete tutéž proceduru provést tím, že jako mezipaměť použijete RAM-disk. Máte-li však k jedné disketové jednotce pouze 512 kB paměti RAM, musíte soubory kopírovat na novou disketu porcoványm způsobem; je to sice pracné, ale vyplatí se to. Když pak na uklizené disketě znova budete mazat soubory a jiné ukládat, časem opět zavládne starý nepořádek. Je to jako v domácnosti, nikdy není uklizeno.

Lopata pro Shell

Pracujete rádi se Shellem? Potom jistě bude pro vás zajímavá kombinace #?. Když s tímto řetězcem znaků pracujete, můžete mnohem rychleji kopírovat, mazat a prohlížet soubory. Zde je několik příkladů, jak lze využít kombinace #?

Jestliže chcete smazat všechny soubory s koncovkou .info (v aktuálním seznamu), zadejte nyní **delete #?.info**

Když zadáte

copy program#? to df1:

příkaz zkopíruje všechny soubory, které začínají řetězcem znaků "program" na jednotku DF1: Přirozeně můžete kombinaci #? použít s příkazy LIST a DIR.

Příkaz dir #?.TXT

vydá kompletně všechny soubory nebo seznamy, jejichž jména končí TXT.

Obdobně funguje příkaz LIST: list file#?,

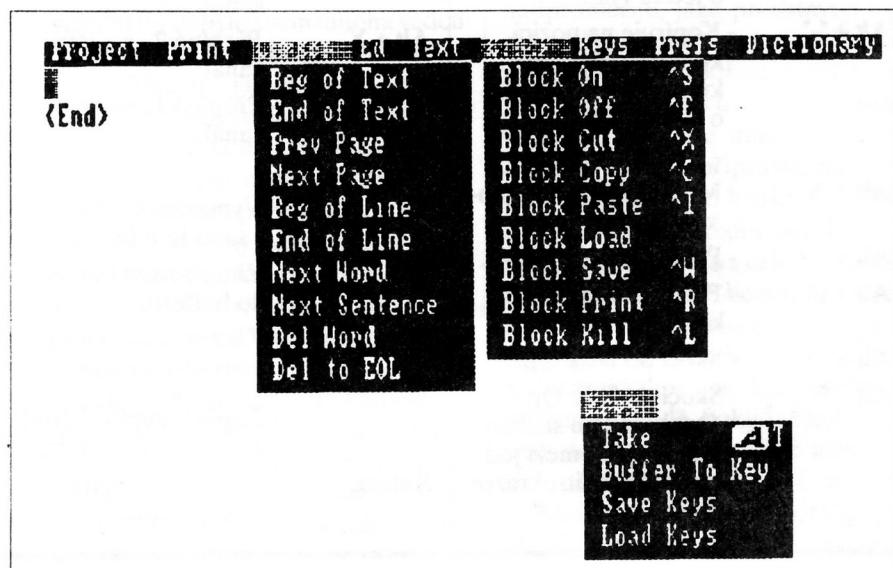
který zobrazí všechny soubory a seznamy, jež začínají řetězcem "file" P.S.

MAX?

Firma Antik Soft v Košicích nám zaslala k recenzi svůj produkt - textový editor MAX verze 1.20. Dvě diskety, návod a hardwerový klíč, to vše za necelých pětset korun. To vypadalo nadějně. Avšak (bohužel vždy se vyskytuje něco, že je třeba slovo AVŠAK použít), již při vydání příručky z krabice bylo podezřelé, jak je útlá. A opravdu. Nejedná se o klasický manuál, ale spíš o tzv. rychlé reference, neboli velmi stručný popis všech položek menu. Dokonce i těch, které v programu vůbec neexistují. Pak vás v příručce jistě překvapí, že texty menu jsou psány anglicky, což mi u tuzemského programu připadalo podivné. Zlé tušení mne nezklamalo. Po spuštění programu a jeho počátečních otázkách na kopírování slovníku do RAM a na předpokládaný rozsah textu slovenština zmizí, a už se s ní nesetkáte. V této chvíli mi není jasné záměr autorů. Chtějí se svým produktem prorazit na světových trzích nebo je určen pro domácí uživatele? Na chvíli se však od tohoto problému odklopneme a věnujme se vlastnímu editoru. Teprve v souvislostech si pak zhodnotíme otázkou jazyka v textech menu.

Program se spouští, na rozdíl od informace v návodu, sám. Pokud jej budete chtít spustit z Workbench - třeba při používání harddisku, zjistíte, že nemá ikonu. Musíte tedy vyvolat

Při zkoušení všech funkcí s textem, které program nabízí, zjistíte, že umožňuje základní editační úkony. Tedy napsání, uložení, opětovné nahrání, editaci, uložení pod jiným názvem, dále operace s blokem textu a vyhledávání a změna textu. Všechny tyto funkce jsou nutně ve vybavení každého, alespoň trochu slušného textového editoru. Je pravdou, že editory vyšší třídy mají většinou tyto funkce více propracovány a umožňují např. při vyhledávání a výměně pracovat i s druhem a velikostí písma. Naopak je zde navíc možnost přečíst rádek nebo celý soubor a to buď

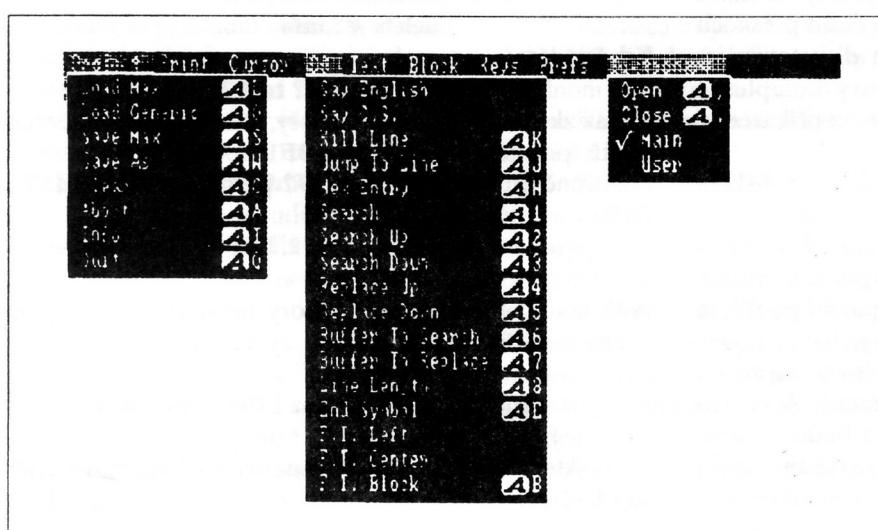

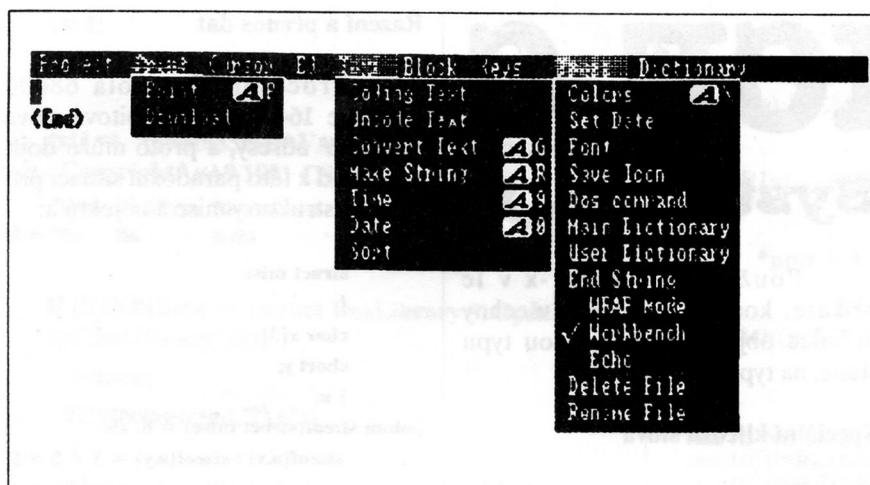
CLI a napsat příkaz EDITOR, nebo si ikonu dodělat doma. Druhý problém je v tom, že nemáte-li na vašem disku ty správné knihovny, editor se sice rozeběhne, ale v nejvhodnější chvíli se klasicky zborí (GURU). Nu nevadí, jedeme dál.

anglicky nebo slovensky se zajímavým přízvukem. Je nutno vyzdvihnout možnost zadávat znak jeho hodnotou ASCII a to buď dekadicky nebo hexadecimálně. Dále si můžete změnit nastavení barev a pracovních direktorií slovníků. Toto nastavení platí do ukončení práce s editorem a o jeho uchování se autoři nepostarali. Z dalších rozšiřujících možností jmenujeme možnost vykonat příkaz DOSu, práce se soubory (mazání a přejmenovávání) a uzavřít okno Workbench kvůli ušetření paměti. Za velmi sporné lze považovat možnost změnit si tzv. End String, tedy slovo, které nám na obrazovce ukazuje, že za ním už určitě žádný text není.

Překladový slovník

Dalo by se říci, že zde je těžiště celého textového editoru. Dodávaný slovník překládá z angličtiny do slovenštiny. Anglické slovo, na kterém

se nachází kurzor, je možno nechat vyhledat ve slovníku, a program nabídne jednu nebo několik významů, pokud slovo zná. Pak jej můžete umístit do textu na patřičné místo. Nezná-li je slovník, máte možnost jej nové slovo naučit. Slovo se ale musí umístit ne do hlavního slovníku, nýbrž do uživatelské části. Při vyhledávání slova tedy musíte nejprve zapnout např. hlavní slovník a poté uživatelský, což pochopitelně zdržuje. Při zakoupení programu je uživatelský slovník prázdný, pokud jej naplníte a nechcete přepínat slovníky, firma nabízí sloučit vás uživatelský slovník s hlavním slovníkem.

Takže co říci závěrem. MAX je textový editor nižší třídy se základním ovládáním. Silně se zde projevuje celková nevyváženost. Na

jedné straně poměrně slušně propracovaný slovník, který, po malých úpravách, by mohl být součástí opravdu výkonného textového editoru, přes funkce pochybné nebo nedotažené (mluvení, preference, nahrání obsahu funkčních tlačítek), až po zcela zbytečné (End String). Na druhé straně je nutno upozornit na naprostou absenci různých typů písma (tučné, podtržené atd.), jakoukoli možnost vytvořit stránku (záhlaví, číslování atd.) a nedokonalou spolupráci s tiskárnou. Znaky s diakritikou jsou ukryty pod klávesou ALT. Tato informace asi měla být uvedena v manuálu v příloze A. Ta ve výtisku bohužel jaksi chybí. Písářka, zvyklá na psací stroj, tady nadšená také nebude. Program je hardwérově chráněný - kdo nemá speciální klíč, který se připojuje do zásuvky pro Joystick 2,

může provozovat jen tzv. Demo verzi. Pokud byl ale tento program vytvořen jen k tomu, aby překladatel psal svůj koncept, a neví-li přesně nějaké slovo, použije slovníku a následně text zpracuje nějakým editorem na úrovni DTP, pak se o něm dá uvažovat. Pro obyčejné psaní stačí jakýkoli editor, který je public domain a doděláte si (nebo necháte dodělat) do něj národní diakritiku font editorem a klávesnici key map editorem a pochopitelně ušetříte. Nechcete-li ovšem podporovat domácí firmy. Menu v angličtině se však ani v širších souvislostech nedají pochopit.

Recenzoval Tomáš Stibor

P.S. Pracovníci firmy Antik Soft nám sdělili, že je k dispozici již novější verze 2.0, kde je možné si navolit menu buď slovensky nebo anglicky.

Pro česko-slovenské podniky, které mají tento typ počítače, je zde tedy konečně možnost, jak si legálně zakoupit levný textový editor s již vytvořenými downloady pro některé tiskárny.

Cena 450,- Kčs

Informace a objednávky na adresu:

ANTIK Soft
S.N.P. 16
040 11 Košice

Osm barev na Workbenchi

Kdo by chtěl použít ikony na osmibarevném Workbenchi, (standardně jsou nastaveny 4 barvy), měl by se seznámit s programem ICON-WIZARD z pokladnice Stefana Ossowského. Na dodané disketě se nachází odpovídající nástroj, avšak, bohužel, bez možnosti zmíněných osm barev uložit trvale.

Pomoc poskytuje program ColourCatch od Prebeny Nielsena, který je k dispozici jako Public Domain např. na Fish Disku #400.

S ColourCatchem se může každé barevné nastavení (zvolené např. programem Palette z ExtrasDisku) uložit a podle potřeby opět povolat.

S délkou 332 byteů potřebuje program minimálně místa a může být jako příkaz zabudován ve startup-sequenci.

P.Š.

INZERCE

PRODÁM Tiskárnu Star LC 24 - 200 Colour,

Barevná - 24 jehličková tiskárna
1/2 roku stará,
+ kabel a novou náhradní pásku vše za

16 800,- Kčs

Adresa: Ing. Miroslav Vlach
Jabloňová 2722,
438 01 ŽATEC

Kúpim staršie čísla časopisu Amiga. Len celé ročníky. Blaha Zdeno, 9. mája 54, Banská Bystrica 974 00

Kdo zapůjčí k okopírování časopis amiga 1-6/90, popřípadě 1 - 5/91. Jakub Vosáhlo, Pátkova 3, A1901, Praha 8, 180 00.

LATTICE C

Development System v. 5

Martin Helmich

část 3.

Objekt je klasifikován jako externí, pokud je klíčové slovo extern v jeho deklaraci a pokud není později deklarován ve stejném modulu mimo tělo funkce slovem extern. Externímu objektu není v místě deklarace přidělena paměť, komplilátor pouze sdělí linkeru, aby našel místo, kde je daný objekt definován interně, například vyskytuje-li se ve více modulech proměnná stejného jména a stejného významu, je nutné ji jen jednou "definovat", při ostatních definicích pak použít slova extern, např pro soubory:

```
a.c :
int prom; /* je přidělena paměť */
main() ...
```

```
b.c :
extern int prom /* není přidělena
paměť, pouze odkaz
pro linker, že pro-
měnná příslušného
jména již byla defi-
nována "jinde" */
main() ...
```

Objekt je klasifikován jako automatický, pokud je v jeho definici uvedeno slovo auto nebo pokud je definován uvnitř těla nějaké funkce bez explicitní specifikace třídy uložení. Není možné definovat objekt typu auto mimo tělo funkce. Během aktivace funkce jsou všechny její objekty typu auto uloženy na zásobník.

Objekt je klasifikován jako formální, pokud je parametrem (argumentem) funkce. Program, který příslušnou funkci volí, ukládá objekty tohoto typu na zásobník.

Jestliže deklarujete objekt jako registrový (slovem register), komplilátor se ho pokusí umístit do některého z registru. Není-li to možné, objekt je podle kontextu klasifikován jako interní nebo formální.

Použijete-li volbu -x v lc příkaze, komplilátor změní všechny definice objektů, které nejsou typu static, na typ external.

Speciální klíčová slova

Komplilátor používá i několika účelových klíčových slov: __regargs, __stdargs, __asm, __saveds, __interrupt.

__regargs - definuje subrutinu, která bude volána s použitím registrového parametru;

__stdargs - definuje subrutinu, která bude volána standardně s použitím parametru uloženého na zásobníku;

__asm - definuje subrutinu, která přebírá parametr ve specifickém registru, který je definován šablonou "register __xy", kde xy je jméno registru;

__saveds - definuje subrutinu, která má po vstupu nahrát ukazatel na globální "základnu" (global base pointer), která se nachází v registru A4. Touto adresou je definován začátek datové sekce, data jsou pak přístupná relativní adresou vzhledem k této základně. Tuto definici funkce je nutno použít v případě, že je její součástí volání funkce AddTask() (t.j. spuštění nového multi-task procesu), základna pak není čtena z registru A4, ale přímo z paměti (registru A4 se může "nepředvídatelně" měnit);

__interrupt - definuje subrutinu, která může být volána při přerušení.

Příklady:

```
extern int __stdargs myprintf();
long __regargs foo(int i) { ... };
int __saveds myentry() { ... };
extern int __asm mymax(register __d0
int i,register __d1 int j);
int __asm fce(i,p)
    register __d0 int i;
    register __a1 char *p;
```

Řazení a přenos dat

Procesor Motorola 68000 umísťuje 16-bitová a 32-bitová slova na "sudé" adresy, a proto může dojít například k této paradoxní situaci pro definici struktury misc a objektu a:

```
struct misc
{
    char x[3];
    short y;
} a;
potom sizeof(struct misc) = 6, ale
sizeof(a.x)+sizeof(a.y) = 3 + 2 = 5.
```

Uvedená nerovnost je způsobena umístěním proměnné y v paměti, která musí začínat na "adresovatelné adrese", která je u 16-bitových počítačů vždy na "sudých" bajtech.

Pokud přenášíte data mezi dvěma různými systémy nebo mezi stejnými systémy s různým řazením dat, musíte si vždy dát pozor na způsob reprezentace dat v počítači, což dokumentuje i následující program:

```
#include <stdio.h>
main()
{
FILE *fp;
struct
{
    char x;
    short y;
} record;
fp=fopen("testfile","wb");
record.x=3;
record.y=4;
fwrite(&record,sizeof(record),1,fp);
fclose(fp);
}
```

Pokud zkompilujete a spustíte uvedený program a prohlédnete si vytvořený soubor testfile, zjistíte, že bude obsahovat 4 bajty: 03 00 00 04.

Použijete-li ale místo lc komplilátoru tento program pod systémem MS-DOS, který užívá Intel 8086, soubor testfile bude obsahovat jen 3 bajty: 03 04 00.

Důvodem je, že komplilátor lc vloží za proměnnou x nulový bajt, aby následující objekt (proměnná y) začínal na sudé adrese, a že procesor Motorola zapisuje čísla od horního bajtu do dolního, zatímco Intel od dolního do horního.

Nechcete-li riskovat podobné obtíže, můžete používat jen ASCII soubory, většinou je však třeba napsat "převáděcí" program.

Spojení Lattice C s assemblerem

Pravidla pro funkce

Před vstupem do funkce zásobník obvykle obsahuje všechny funkční argumenty, které jsou umístěny **hned za 4-bajtovou návratovou adresou**. Registr A7 má význam zásobníkového ukazatele, který ukazuje na návratovou adresu.

Argumenty jsou na zásobník ukládány zleva doprava, t.j. první argument se nachází na zásobníku **hned za návratovou adresou**. Všechny argumenty jsou předávány hodnotou.

Například pro takovou funkci :

```
func(ccc,ddd,iii)
char ccc;
double ddd;
int iii;
```

Kompilátor pro funkci func vytvoří kód, který uloží na zásobník **4-bajtovou návratovou adresu** následovanou **4-bajtovým argumentem ccc**, **8-bajtovým ddd** a **4-bajtovým iii**. Každá funkce musí splnit následující vstupní sekvenci:

1. Uložit registr A5, který obsahuje ukazatel na zásobník minulé funkce (frame pointer).

2. Přemístit registr A7 do A5, t.j. "vytvořit" ukazatel (frame pointer) na zásobník pro aktuální funkci. Argumenty pak mohou být přístupné pomocí registru A5 následujícím způsobem :

Umístění	Rozsah	Význam
(A5)	4	ukazatel na zásobník minulé funkce (frame pointer)
(A5)+4	4	návratová adresa
(A5)+8	4	argument ccc
(A5)+12	8	argument ddd
(A5)+20	4	argument iii

3. Odečít od registru A7 rozsah pracovního prostoru funkce. Tyto první tři kroky mohou být dosaženy instrukcí LINK, pokud je však pracovní prostor funkce menší než 32kB.

4. Uložit registry D2 až D7, A2 až A4 a A6, pokud by měl být jejich obsah během funkce měněn.

5. Uložit registry FP2 až FP7, jestliže matematický koprocessor 68881 bude funkci využíván.

6. Jestliže funkce jako argument očekává strukturu nebo unii předávanou hodnotou, pak přijme ukazatel na příslušný objekt, pomocí kterého objekt zkopiuje do pracovního prostoru, kde může být modifikován. Samozřejmě není třeba pořizovat kopii v případě, že funkce příslušný objekt jen čte.

Argumenty uložené v registrech

Jestliže při komplikaci byla použita volba -rr, pak funkce předává některé argumenty vregistrech namísto na zásobníku. Přesněji, první dva ukazatele (argumenty, které jsou ukazateli) jsou předávány vregistrech A0 a A1, první dvě "čísla" pak vregistrech D0 a D1.

Funkce samozřejmě musí "vědět", zda jsou všechny její argumenty na zásobníku nebo zda jsou některé i vregistrech. Kompilátor pomáhá vrozlišení umístěním znaku zavináč před jméno funkce, která je volána s použitím registrových argumentů. Tento znak nahrazuje podtržítko (znak _), který komplikátor normálně vkládá jako prefix.

Pravidla pro opuštění funkce

Výsledky funkcí (funkční hodnoty) jsou vraceny podle typu vregistrech D0 a D1 podle následujícího přehledu :

Jestliže funkce vrací strukturu nebo unii, musí definovat statickou pracovní oblast pro její uložení. V tomto případě funkce musí vrátit v registru D0 ukazatel, pomocí kterého se objekt přesune.

Poté funkce musí :

1. Obnovit obsah uschovaných registrů
2. Obnovit obsah registru A5 a A7 (nastavit na minulý pracovní prostor a na minulý ukazatel na zásobník). Tyto kroky mohou být provedeny použitím instrukce UNLK.
3. Návrat do místa volání instrukcí RTS.

Psaní funkcí pro C v assembleru

Lattice AmigaDOS assembler asm je vytvořen pro generování součástí programu v C ve strojovém kódu. K psaní rutin kromě znalosti assembleru stačí vědět už jen několik drobností.

Definice funkcí by měly být v textu předcházeny instrukcí CSECT:

CSECT text

Není to ale bezpodmínečný požadavek, jestliže funkce budou dosažitelné nezávisle na místě volání, ve kterém byly definovány. Každý vstup do funkce musí být deklarován instrukcí XDEF :

XDEF AFUNC

.

.

.

AFUNC EQU *

Například :

xdef	MFSPSub
xref	_LVOSPSub
MFSPSub	d1/d7/a6,-(a7)
movem.l	#_LVOSPSub,D7
move.l	open_lib
bra.s	
nop	
open_lib	...

Pokračování příště.

Typ	Počet bitů	Asm.syntaxe	Význam
char	8	D0.B	nižší bajt registru D0
short	16	D0.W	nižší slovo D0
long, float, pointer, double(FFP)	32	D0.L	celý D0
double(IEEE)	64	D0.L,D1.L	registry D0 a D1

ASSEMBLER

Pavel Přeček

Část 4.

ŘÍZENÍ FRONTY

Jak již víte, dovoluje MC68000 používat 8 adresových registrů.

(Ve skutečnosti existuje ještě jeden - SSP, ale to až někdy jindy). Podíváme-li se na funkci MOVE (tj. přesuny zdroj -> cíl) a použijeme-li adresování s postinkrementem či preddecrementem, dostáváme velice výkonnou instrukci, která nám vykonává dvě činnosti najednou (přesun a přičtení/odečtení)

TOHO SE DÁ ELEGANTNĚ VYUŽÍT PŘI "ODHAZOVÁNÍ" ČÍSEL, KTERÁ JIŽ MOMENTÁLNĚ NEPOTŘEBUJEME, ALE O KTERÝCH VÍME, že SE NÁM BUDOU ZA CHVÍLI HODIT A TO V PŘESNÉ OPAČNÉM POŘADÍ, NEŽ V JAKÉM JSME JE ULOŽILI.

LIFO

(Last In , First Out - poslední dovnitř , první ven)
a na tomto principu pracuje ZÁSOBNÍK.
LIFO je v některé literatuře označován jako ZÁSOBNÍK nebo STACK.

Na Amize vytváří ZÁSOBNÍK adresový registr A7. A7 zde funguje jako pointer (ukazatel) na vrchol zásobníku, tj. A7 obsahuje adresu, na které leží poslední, na zásobník vložená hodnota.

Tady musím zdůraznit, že o tento zásobník se DĚLÍTE s procesorem, protože při měkkých skocích se na vrchol ukládá návratová adresa, takže dávejte dobrý pozor, abyste dříve nevykonali RTS, než jste stačili vybrat vaše data ze stacku.

Pozn : Použití A7 jako zásobníku v Amize je pouze výsledkem "tiché dohody" programátorů a v podstatě jde o dodržování standardu MC68000. Vychází se ze hardwarové konstrukce MC68000, kde existuje SSP registr, což je "stínový" A7. Dojde-li k výjimečné situaci - např. přerušení, supervizor atd.. , pak veškeré instrukce používající A7 budou ve skutečnosti používat SSP registr.

Tak vlastně existují dva na sobě nezávislé zásobníky. Během zpracování výjimečné situace se s klasickým A7 nic neděje a po návratu do normálního režimu je v A7 opět tatáž hodnota, která v něm byla předtím.

!! NEPOUŽÍVEJTE TEDY A7 PRO UKLÁDÁNÍ VAŠICH VÝSLEDKŮ !!

Místo A7 si pak můžete určit jakýkoliv další registr A0-A6, avšak v tom případě vytváříte SVŮJ VLASTNÍ zásobník, neboť procesor pracuje POUZE s A7!

Nelze-li jinak než použít A7, uložte nejprve jeho obsah do paměti a po skončení operací opět do něj uložte původní hodnotu.

Nezapomeňte, že během vašich operací nesmíte měkce skákat !!

Typickým znakem zásobníku je jeho poněkud "nelidský" smysl, neboť zásobník roste směrem k NIŽŠÍM adresám. Tento způsob má ale obrovskou výhodu v optimálním zaplňování paměti, protože nelze předem určit, kolik procent paměti obsadí uživatelské programy a kolik hodnot se bude na zásobník ukládat.

Ukládají-li se programy směrem k vyšším adresám a zásobník roste od nejvyšší adresy dolů, pak mezi oběma bloky vzniká blok volné paměti a tudíž překročíme-li limit zásobníku, tak se zpravidla nic neděje, protože "přebytečná" data se uloží do volné paměti.

Většina systémů na tuto možnost pamatuje a od celkové kapacity paměti odečítá i několik stovek či tisíc bytů navíc. Onen předchozí nedefinovaný počet čísel pojmenoval můj kolega Trojek (mimochodem borec na Z80) Bulharskou Konstantou, která představuje libovolné reálné číslo.

Zdánlivě jde o nesmysl, ale sami se později přesvědčíte, že (a především) ve strojáku se bez "bulharky" neobejdete.

Počítání s BK má obrovskou výhodu, neboť násobíte-li výsledek vašich výpočtů Bulharskou Konstantou, obdržíte VŽDY! SPRÁVNÝ výsledek!
(v ideálním případě BK = 1)

Jinak vás mohu ujistit, že pro vaše programky bude ve stacku místa až moc, a tak takových 200 LONGů se tam vejde. Budete-li potřebovat více místa, rozšiřte zásobník v CLI příkazem STACK , nebo si naalokujte potřebnou paměť a v ní si jej vytvořte.

Typickým příkladem situace, kdy stack nestačí, je algoritmus barvení, resp. lineární hardcopy obrazovky na plotteru. Princip obou činností spočívá v systematickém testování okolí bodu a pokud svítí vedle další bod, USCHOVÁ SE SOUČASNÁ POZICE, přejde se na pozici vedle svítícího bodu, předchozí bod se zhasne (byl testován) a celá činnost se opakuje tak dlouho, dokud existují v okolí body. (rekurzivní program a stack roste) Samotná vybarvovací činnost vydá na další článek a nás nyní zajímá skutečnost, že máme zaplněnou určitou část paměti.

Získat uložené pozice je věc velice jednoduchá - provedeme tolikrát MOVE, dokud existují ještě nějaká data. Po každém výběru musíme (a MC68000 to udělá za nás) snížit, resp. zvýšit ukazatel na aktuální pozici v paměti, aby nedošlo k zacyklení.

Slovo snížit je důležité proto, neboť MC 68000 dovoluje na rozdíl od mnoha jiných procesorů ukládat stack i vzestupně.

Pozn : Skákání měkkými skoky BSR v programu, je naprosto identická činnost jako vybarvování plochy. Při měkkém skoku se na zásobník uloží adresa následné prováděné instrukce a provede se skok.

Instrukce RTS (návrat z podprogramu) pouze vybere poslední adresu ze zásobníku a na ni skočí tvrdým skokem. To je vše.

(Z toho je vidět, že provedete-li něco nedefinovaného se zásobníkem skočí se někam a viz. 1. díl kurzu - "PROGRAM COUNTER, ZÁSOBNÍK")

FIFO

U MC68000 existuje navíc princip FIFO. (First In, First Out) - první dovnitř, první ven. Tento druh se prakticky nepoužívá, ale není to podmínkou.

FIFO se skládá ze dvou oblastí typu STACK, z nichž obě narůstají k vyšším nebo nižším adresám, a to obě vždy STEJNÝM SMĚREM.

Tady se projevuje obrovská výhoda MC68000, neboť nemá speciální "zásobníkový" registr a místo něj lze použít JAKÝKOLIV adresový.

Na každou oblast tedy, ukazuje jeden adresový registr, přičemž jeden se používá POUZE pro UKLÁDÁNÍ a druhý POUZE pro VÝBĚR.

Oblast FIFO se označuje také jako FRONTA.

Při operaci s typem FIFO dosáhnete jakéhosi přelévání bytů v paměti, které vypadá, jako byste nadzvedli jeden konec vodováhy a sledovali bublinu, jak stoupá vzhůru. Tento příklad perfektně "sedí" a jste-li odvážní, můžete střídavě nadzvedávat jeden a druhý konec a pozorovat "šílený bublinový tanec". Tady doporučuji se moc nesmáť, protože takové přesuny skutečně v paměti nastávají, a to zde pří jen o jednoduchých, neboť u některých zůstává rozum "stát" a přiznám se, že jsem již několikrát se skřípěním zubů kapituloval.

(u Amigy jde především o grafické rutiny psané v "C" atd ...)

Pozn : Zde musím zdůraznit důležitou skutečnost, a tou je výborná vlastnost MC68000, že nekontroluje hranice fronty, tzn. že registry určené uživatelem k řízení fronty se nemusí striktně používat jeden pro vstup a jeden pro výstup, ale že si MOHOU LIBOVOLNĚ VYMĚNIT ULOHY, tj. přelévání sem a tam, a lze provádět i srandičky typu "čtení z oblasti, kde se ještě nic neuložilo", asi tak, jako byste z fronty na maso, ve které nikdo nestojí, odvolali dejme tomu 10 lidí (což je logicky blbost!)

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem zde činím prohlášení, že jsem duševně i fyzicky naprostě zdrav a že mne nikdo nestraší ve spaní.

VYTVOŘENÍ STACKU

STACK : (klasický zásobník - roste směrem k nižším adresám)

Zápis do stacku :

MOVE.I D0,-(A7)

odečte od A7 čtyřku a uloží LONG obsah D0.

A7 tedy ukazuje na onen obsah.

Čtení ze stacku :

MOVE.I (A7) + ,D0

ulož LONG obsah na adresu uvedené v do D0 a zvyš A7 o (čtyři = LONG!)

(zásobník rostoucí směrem k vyšším adresám)

Zápis :

MOVE.I D0,(A2) +

obsah D0 na adresu v A2, ! A2 pak!! zvyš o 4!!

A2 ukazuje na PRVNÍ VOLNÉ MÍSTO ve stacku!

Čtení:

MOVE.I -(A2),D0

odečti 4 od A2, a vyber číslo ze stacku

VYTVOŘENÍ FRONTY

LEA spodek,A0

naplň A0 a A1 adresami, kde je volná paměť (předpokládejme, že spodek = vrchní) tj. ve frontě nikdo nestojí

MOVE.I D0,(A1) +

zápis směrem nahoru, FRONTA roste,

... atd ..

do fronty na maso přicházejí lidé

MOVE.I (A0) + ,D1

výběr z fronty, první základní se dočkal,

... atd ..

a také i další, neboť řezník otevřel krám

ZÁVĚREM

Jak sami vidíte, poskytuje vám MC68000 takřka ve všem volnou ruku.

Záleží jen na vás, jak se s tím vyrovnáte.

Myslím, že pro začátek si postačí zapamatovat LIFO a pozorně se dívat na to, aby to, co jste na stack vložili, jste opět vybrali.

V této chvíli si už pomalu nahrejte Assembler a začněte si v něm zkoušet psaní, protože od dalšího dílu už bude moc a moc instrukcí.

Ahoj příště

(to si schovejte, možná se to bude hodit) secret code :

MK0.5L/NP

Enjoy English

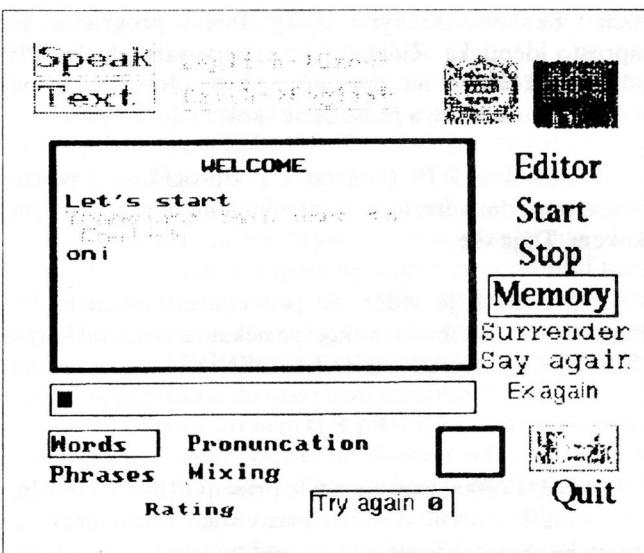
Dalším dílem z produkce našich programátorů je výukový program pro procvičování pravopisu a výslovnosti anglických slovíček. Po zapnutí (resetu) počítače se program automaticky nahráje z diskety a ukáže se hlavní obrazovka. Pro začátek práce s programem musíme nejdříve nahrát požadovaný soubor slovíček, a to zvolením ikony diskety a následným napsáním názvu souboru. Program umožňuje několik variant výuky:

- zkoušení českého významu slovíček a frází, které se budou objevují na obrazovce nebo mohou být vyslovené počítačem, popřípadě obojí. Pokud neporozumíme na poprvé, můžeme si nechat slovo zopakovat.
- opačná možnost zkoušení anglického pravopisu při překladu z češtiny.

V obou základních funkcích programu je možné volit další parametry, např. časový limit a počet chyb pro jednotlivé odpovědi, vyřazování slovíček, která již byla správně zodpovězena, ná pověda a další.

Opustíme-li zkušební část programu volbou editor, dostaneme se do druhé poloviny, která slouží k přípravě zkušebního materiálu, to znamená slovíček a frází. Pomocí čtyř oken a soustavy menu můžeme plnit počítač a následně diskety dalšími slovíčky a přepisem jejich výslovnosti. Opět tu je množství funkcí na listování, prohledávání a třídění slov podle kteréhokoli jazyka.

Tento program, ač bez tištěného manuálu (pouze krátký soubor na disketě) a ochrany proti kopírování, je velmi pěkně provedený a rozhodně splňuje předpoklady pro úspěšný start k další původní tuzemské tvorbě. Pochopitelně i zde je možno něco vytáhnout. Chybí několik věcí, jejichž doplnění by práci ještě zpříjemnilo. Tak např. při nahrávání souboru slovíček je již zvykem nabídnout soubory na disketě. Pokud si přesně nepamatujete název souboru,

musíte volit krkolemější cestu přes Editor. Dále při zapnutí volbě SPEAK, kdy počítač anglická slova vyslovuje, se vám po krátké době opakování otázek a povídání (i když snaživě obměňovaných) bude zdát, že méně znamená někdy více. Pokud budete chtít využít volbu odpovídání na čas, zjistíte, že doba na jednotlivá slovíčka a fráze se v malém rozmezí mění podle délky, ale sami ji nemůžete ovlivnit. Bylo by dobré nabídnout několik různých časových variant pro ty, kteří loví v paměti nejen slovíčka, ale i rozložení písmen na klávesnici. A to je shodou okolností ta nejslabší část programu. Písmena s diakritikou jsou ukryta střídavě pod kombinací kláves ALT nebo CTRL a písmeno, ale střídání je vytvořeno pomocí záhadného algoritmu, na který se mi nepodařilo přijít. V návodu je o tom zmínka, že "Komu se to nelšíbí, ať si to udělá sám". Pro ty, kteří to ale neumí, a ti si většinou kupují hotové programy, je to rada pro kočku. Rovněž rozložení písmen v tabulce ASCII není žádný ze zavedených Amiga nebo PC standardů.

V Editoru chybí snad jen možnost výpisu obsahu jednotlivých lekcí na obrazovku a hlavně na tiskárnu. Pokud se na této možnosti již pracuje v nějaké vyšší verzi programu, přimlouvám se za možnost tisku i výslovnosti pomocí chytře udělaného download na tiskárně.

Další rozvoj programu je možno vidět v distribuci dalších lekcí slovíček a v jeho modifikaci pro němčinu pomocí přepisu výslovnosti, který je popsán v manuálu počítače. Také instalace pro majitele tvrdých disků by nebyla k zahodení.

Cena programu: 99.- Kčs

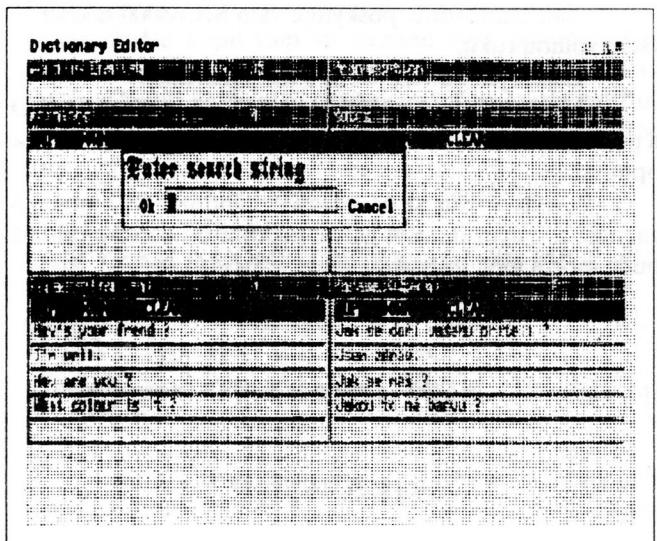
Cena zahrnuje disketu + uvedený program + slovník zásobu z knihy Angličtina pro samouky.

Informace a objednávky:

Jaroslav Měcháček ml.

Mutěnická 7,

628 00 Brno

PŘEDPLATNÉ

Už zase nastala doba, kdy si budete moci předplatit náš společný časopis na dalších šest měsíců (I. pololetí roku 1992). Příští rok obdržíte za stejnou cenu více informací a nové rubriky. Zájemce jazyka C potěší zprávu, že od ledna začne vycházet seriál o komplilátoru Lattice C verze 5. Další novinky nechť jsou příjemným překvapením.

Vedle máte složenku, kterou musíte nejprve vystřihnout a potom vyplnit. Prosíme Vás, abyste do kolonky "Variabilní symbol" napsali prvních šest čísel Vašeho rodného čísla. (Jedná se o čísla do lomítka: 570645 / 3456.) Spořitelna nám přestala zasílat ústřízek pro příjemce, a tak bez výše zmíněné informace, bychom nebyli schopni rozeznat "dva" Nováky. Z toho také vyplývá, že nám nesmíte psát žádné vzkazy na složenku, protože mi ji neobdržíme. Pak vložte níže vytiskněný objednací lístek s pátým ústřízkem do obálky a zašlete na adresu:

Redakce časopisu Amiga
Italská 29,
120 00 Praha 2

Závazná objednávka předplatného na I. pololetí roku 1992 (6 čísel)

Jméno: _____

Adresa: _____

PSČ: _____

Jako doklad o zaplacení příkladám 5. díl složenky.

Datum: _____ Podpis: _____

Vyplňte hůlkovým písmem!

A 2. podační lístek		A 2. podační lístek		A 2. podační lístek		A 2. podační lístek	
Kčs. ****114*** h **	Kčs. ****114*** h **	Kčs. ****114*** h **	Kčs. ****114*** h **	Kčs. ****114*** h **	Kčs. ****114*** h **	Kčs. ****114*** h **	
slovy *****stále rád***** Kčs. **** h Jen pro potřebu spojů		ČESKA STÁTNÍ SPOŘITELNA 1 13 98 PRAHA 1		ČESKA STÁTNÍ SPOŘITELNA 1 13 98 PRAHA 1		ČESKA STÁTNÍ SPOŘITELNA 1 13 98 PRAHA 1	
1 SBČS, pobočka 2192081-018		JEN PRO POTŘEBU SPOJŮ Praha 1 2192081-018		JEN PRO POTŘEBU SPOJŮ Praha 1 2192081-018		JEN PRO POTŘEBU SPOJŮ Praha 1 2192081-018	
Konstantní symbol 379	ČESKÁ STÁTNÍ SPOŘITELNA, OZ 113 98 PRAHA 1	Variabilní symbol 125 07 VAKUS PRAHA 5	PRO ÚČET ČÍSLO: 242153-018/0800	Variabilní symbol 242153-018/0800	PRO ÚČET ČÍSLO: 242153-018/0800	Variabilní symbol 242153-018/0800	PRO ÚČET ČÍSLO: 242153-018/0800
Odesílatel: [REDAKCE]		Odesílatel: [REDAKCE]		Odesílatel: [REDAKCE]		Odesílatel: [REDAKCE]	
Odkresní razítko Podaci číslo		Ústřízek pro příjemce Kontrolní lístek		Podaci lístek I. Pečlivě uschovejte		Nelez použít při reklamaci! [REDAKCE]	

PŘEDPLATNÉ

amiga

CHCETE MÍT
JISTOTU?

OBJEDNEJTE SI
NÁŠ MĚSÍČNÍK,
KTERÝ VYCHÁZÍ
PRAVIDELNĚ
KAŽDÝ MĚSÍC.

amiga

Zašlete v obálce na adresu:

Redakce časopisu Amiga
Italská 29,
1200 PRAHA 2

Soupis převodů
položka číslo:

NEVYPLÁCEJTE V HOTOVOSTI!

ČESKÉ STÁTNÍ
SPOŘITELNĚ

ÚČETNÍ DOKLAD	
Má dátí	Dal
V.....	

Jiří Průzr
Italská 29,
12000 PRAHA 2

Zpráva pro příjemce

PENĚŽNÍ LÍSTEK

Podací lístek
pečlivě uschovejte!
Při reklamaci předložte!

Žádost o platné po poukázce, lze poslat

do 1 roku po jejím podání k poštovní

dopravě, jinak zanikne nárok na náhradu.

Poukázky za poukázky vyplácené v

hotovosti a určené k příspění na adresativní

účet u peněžního ústavu ční:

Kčs

přes 100 Kčs do 100 Kčs
přes 1 000 Kčs do 1 000 Kčs
přes 50 000 Kčs za každých dalších 2,-

50 000 Kčs nebo jejich část více o 3,-

Reklamace J. čís..... /

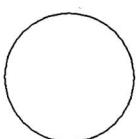
Uhradte touto pošt. poukázkou Kčs
z mého (našeho) účtu čís.
Dne Podpis

Provědčí
řazítko:

Likv.:

Kontr.:

Celkem	
10 h	
ostatní	

podpis pracovníka pošty

TRANSGAS je tu pro Vás

Pro řešení problematiky proudění plynu a jiných médií v potrubních systémech nabízíme:

- znalosti získané 18-letou zkušeností v oblasti vývoje metod simulace, optimizace, sběru dat, výpočtů pro vyhodnocení provozu i jejich úspěšné aplikace na soustavě tranzitních plynovodů v ČSFR i v zahraničí,
- výkonný „software package“ pro simulaci proudění plynu SIMONE v ČSFR i v zahraničí (SRN, Maďarsko, Dánsko atd.),
- vlastní software typu SCADA pro sběr dat a řízení rozsáhlého technologického systému,
- programy pro optimalizaci provozních nákladů a dalších parametrů, optimalizaci provozních postupů atd.,
- veškerý aplikační software pro využití při dopravě plynu a jiných médií,
- aplikace zabezpečíme podle vašich požadavků dodávkou obecného software nebo dodávkami „na klíč“, náš software zařídíme do vašeho dosavadního systému, vyvineme vhodnou metodu pro řešení vašeho problému, poskytneme konzultaci.

PIŠTE, VOLEJTE, NAVŠTIVTE NÁS!

Naše adresa zní: Tranzitní plynovod, k. p., Praha
Odbor technických služeb a zakázek
Štěpánská 28
113 94 Praha 1
tel. č.: 83 97 87
82 93 40

Funkce zadaná tabulkou

popis programu
Jiří Kubeš

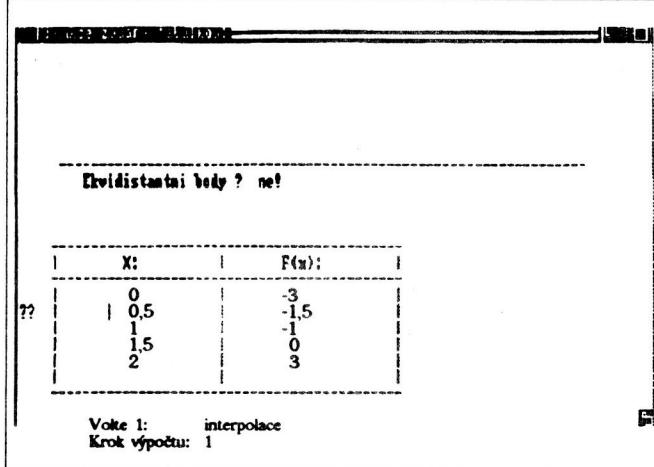
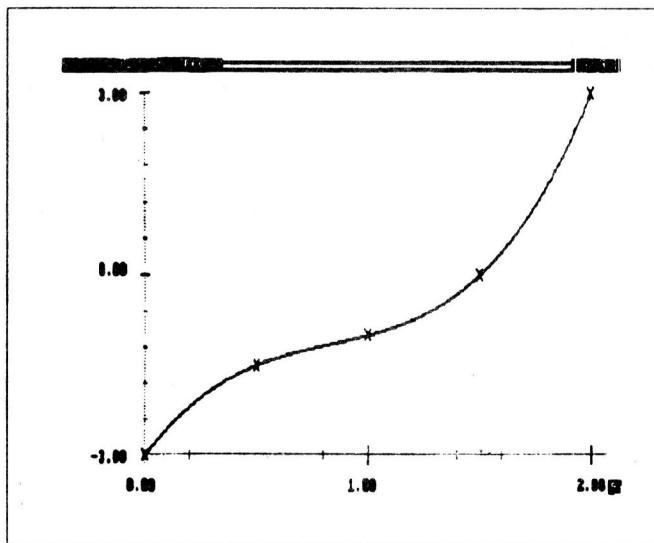
Častou úlohou při zpracování výsledků je nalézt graf, známe-li tabulkové body x a $y = f(x)$. Můžeme hledat graf procházející všechny body - interpolace, nebo požadujeme graf daného charakteru tak, aby byla chyba co nejméně - approximace. V následujícím programu je pro interpolaci použit Newtonův interpolační polynom (pro n bodů je polynom $n-1$ stupně) a pro approximaci polynom spočítaný metodou nejmenších čtverců.

Nejprve musíme zadat tabulku. Pro ulehčení, jsou-li body ekvidistantní = stejně daleko od sebe, stačí zadat počáteční hodnotu x a krok, další body x spočítá program automaticky. Konec zadávání v tabulce provedeme stisknutím klávesy RETURN bez předchozího zadání hodnoty. Nyní v hlavní nabídce máme možnost si vybrat interpolaci, approximaci, nové zadání nebo ukončení programu. U approximačního polynomu je třeba zadat jeho stupeň (1 pro přímku). Po výpočtu koeficientů polynomu (interpolačního i approximačního) je třeba v případě, že se nejdána o přímku zadat s jakým krokem má probíhat výpočet funkčních hodnot -1 nejpřesněji, 10 nejméně přesně, ale zato nejrychleji. 0 slouží pro návrat do předchozí nabídky.

Nevýhodou interpolace Newtonovým polynomem je skutečnost, že pro více bodů (tzn. polynom vyššího stupně) dochází k "vlnění" zvláště mezi krajními body, a proto je vhodnější použít approximaci polynomem nižšího stupně.

Daný program je omezen na 40 bodů, počet bodů lze změnit pro úsporu paměti (deklarace na řádcích 10-30).

Graf je možné tisknout pomocí standardního programu z Workbench diskety GraphicDump, nebo ho vhodným programem (např. BTSNAP, Grabbit) uložit jako IFF-obrázek a dále zpracovávat v libovolném grafickém programu.


```

1 REM ****
2 REM ***** FUNKCE ****
3 REM ***** ZADANÁ TABULKOU ****
4 REM ****
5 REM ***** Autor: Jiří Kubeš ****
6 REM ****
7 REM * (c)1992 Redakce časopisu AMIGA *
8 REM ****
9 CLEAR,1000000&
10 DEFINT i-k
11 DIM SHARED s,a(40),x(40),y(40,0),f(500),l(41,40),g(40,40)
12 DIM SHARED g1(40,40),p(40,0),m(40,39)
13 SCREEN 2,640,200,2,2
14 WINDOW 2,"Funkce zadana tabulkou:",""
15 PALETTE 0,0,0
16 PALETTE 1,,12,,93,,87
17 PALETTE 2,,12,,13
18 PALETTE 3,,2,,47,,93
19 start:COLOR 1,0
20 CLS
21 COLOR 2,3
22 PRINT TAB(25)" "
23 PRINT TAB(25)" FUNKCE "
24 PRINT TAB(25)" zadana tabulkou "
25 PRINT TAB(25)" "
26 COLOR 3,1
27 PRINT TAB(25)" "
28 PRINT TAB(25)" 1991 - Jiri Kubes "
29 PRINT TAB(25)" "
30 COLOR 1,0
31 PRINT "-----"
32 PRINT "Ekvidistantní body ? ";
33 Ekv: a$=INKEY$
34 IF a$="" THEN Ekv
35 a$=UCASE$(a$)
36 IF a$="A" THEN
37 PRINT "ano!"
38 PRINT
39 LOCATE CSRLIN,10
40 INPUT "Pocatek ? ,x(0)"
41 zh: LOCATE CSRLIN-1,40
42 INPUT "Krok ? ,h"
43 IF h<=0 THEN zh
44 pom=x(0)-h
45 ELSE
46 PRINT "ne!"
47 END IF
48 LOCATE 13,1
49 COLOR 3,0
50
51 PRINT "-----"
52 PRINT " | | | "
53 PRINT "-----"
54 FOR i=1 TO 5
55 PRINT " | | | "
56 NEXT i
57 PRINT "-----"
58 COLOR 1,0
59 LOCATE 14,14:PRINT "X:"
60 LOCATE 14,34:PRINT "F(x):"
61 n=0:r=14
62 zadani:COLOR 3,0
63 LOCATE r,1
64 PRINT "?"
65 IF a$="A" THEN
66 COLOR 1,0
67 LOCATE r,12
68 pom=pom+h
69 x(n)=pom
70 PRINT x(n);
71 LOCATE r,36
72 LINE INPUT c$&
73 IF c$="" THEN koef
74 y(n,0)=VAL(c$)
75 n=n+1:r=r+1
76 IF r=22 THEN GOSUB mazani
77 IF n=41 THEN koef
78 GOTO zadani
79 ELSE
80 k1: LOCATE r,1
81 COLOR 1,0
82 LINE INPUT c$&
83 IF c$="" THEN koef
84 p=VAL(c$)
85

```

```

750 IF n>0 THEN
760 IF p<=x(n-1) THEN
770 LOCATE r,50:PRINT "X zadavajte vzestupne !"
790 FOR k=1 TO 4000:NEXT:LOCATE r,50:PRINT SPACE$(30)
800 GOTO k1
810 END IF
820 END IF
830 x(n)=p
840 LOCATE r,36 
850 LINE INPUT c$  

860 y(n,0)=VAL(c$)
870 n=n+1:r=r+1
880 IF r==22 THEN GOSUB mazani
890 IF n=41 THEN koef
900 GOTO zadani
910 END IF

1000 koef:=n-1
1010 IF n<1 THEN
1020 PRINT "Chyba v zadani !!!":BEEP
1030 FOR i=0 TO 3000:NEXT
1040 GOTO konec
1050 END IF

1060 loop1:COLOR 1,0
1070 CLS
1080 COLOR 2,3
1090 rozh:LOCATE 5,20
1100 PRINT "
1110 PRINT TAB(20)" 1 -> Interpolace "
1120 PRINT TAB(20)" 2 -> Aproximace "
1130 PRINT TAB(20)" 3 -> Nove zadani "
1140 PRINT TAB(20)" 4 -> Konec "
1150 PRINT TAB(20)"
1160 csr: r$=INKEY$
1170 IF r$="4" THEN
1180 GOTO konec
1190 ELSEIF r$="3" THEN
1200 GOTO start
1210 ELSEIF r$="2" THEN
1220 sp: LOCATE 15,20
1230 INPUT "Stupen polynomu ? ",s
1240 IF s<1 THEN sp
1250 GOSUB vka
1260 ELSEIF r$="1" THEN
1270 GOSUB vki
1280 ELSE
1290 GOTO csr
1300 END IF

1310 loop2:COLOR 1,0
1320 CLS
1330 PRINT
1340 PRINT TAB(10)*****
1350 IF r$="1" THEN
1360 PRINT TAB(10)** INTERPOLACE **
1370 ELSE
1380 PRINT TAB(10)** APROXIMACE **
1390 END IF
1400 PRINT TAB(10)** Koefficienty polynomu : **
1410 PRINT TAB(10)*****
1420 PRINT
1430 FOR i=0 TO s
1440 PRINT TAB(15) "A(";i;") = ";a(i)
1450 NEXT

1460 krok:IF s>1 THEN
1470 PRINT :PRINT
1480 INPUT " Krok vypoctu 0 - 10 ";p
1490 IF p=0 THEN loop1
1500 IF p<0 OR p>10 THEN krok
1502 ELSE
1504 PRINT :PRINT TAB(10)"Stiskni libovolnou klavesu."
1506 WHILE INKEY$="":WEND
1510 END IF

1520 COLOR 1,0:CLS:PRINT :PRINT
1530 PRINT:COLOR 2,3
1540 PRINT TAB(20)" Pocitam funkciu hodnoty ! "
1550 m=(x(n)-x(0))/500:x=x(0)
1560 c=8
1570 LOCATE c-1,22:PRINT " X = "

```

```

1580 LOCATE c,22:PRINT " F(x) = ";
1590 IF r$="1" THEN
1600 IF s>1 THEN
1610 FOR i=1 TO 500 STEP p
1620 CALL nip(f(i),x)
1630 GOSUB tisk
1640 NEXT i
1650 ELSE
1660 CALL nip(f(1),x)
1670 END IF
1680 ELSE
1690 IF s>1 THEN
1700 FOR i=1 TO 500 STEP p
1710 CALL apr(f(i),x)
1720 GOSUB tisk
1730 NEXT i
1740 ELSE
1750 CALL apr(f(1),x)
1760 END IF
1770 END IF

1780 IF r$="1" THEN f(500)=y(n,0)
1790 IF r$="2" THEN CALL apr(f(500),x(n))

1800 IF s=1 THEN p=499
1810 min=f(500):max=f(500)
1820 FOR i=1 TO 500 STEP p
1830 IF min>f(i) THEN min=f(i)
1840 IF f(i)>max THEN max=f(i)
1850 NEXT i
1860 IF r$="2" THEN
1870 FOR i=0 TO n
1880 IF y(i,0)>max THEN max=y(i,0)
1890 IF y(i,0)<min THEN min=y(i,0)
1900 NEXT i
1910 END IF
1920 IF min=max THEN
1930 IF SGN(min)<>0 THEN
1940 max=max+1:min=min-1
1950 ELSE
1960 max=1:min=-1
1970 END IF
1980 END IF

2000 zaokrouhleni:
2010 IF max>0 THEN
2020 max=FIX(max+.99)
2030 ELSE
2040 max=FIX(max)
2050 END IF
2060 IF min>0 THEN
2070 min=FIX(min)
2080 ELSE
2090 min=FIX(min-.99)
2100 END IF

2110 SCREEN 3,640,245,2,2
2120 WINDOW 3,"Graf: > RETURN=konec <","23,3"
2130 yr=200/(max-min)
2140 PALETTE 0,1,1,1
2150 PALETTE 1,0,0,0
2160 PALETTE 2,33,87,0
2170 PALETTE 3,1,1,1
2180 CLS

2190 GOSUB osax
2200 GOSUB osay

2210 FOR i=0 TO n
2220 CALL krizek(x(i),y(i,0))
2230 NEXT i

2240 IF s=1 THEN
2250 LINE (100,210-(f(1)-min)*yr)-(600,210-(f(500)-min)*yr)
2260 ELSE
2270 PSET (101,210-(f(1)-min)*yr)
2280 FOR i=1+p TO 500 STEP p
2290 LINE -(i+100, 210-(f(i)-min)*yr)
2300 NEXT i
2310 LINE -(600,210-(f(500)-min)*yr)

```

Amiga BASIC

```

2320 END IF

2330 WHILE INKEY$<>CHR$(13):WEND
2340 WINDOW CLOSE 3
2350 SCREEN CLOSE 3
2360 IF s>1 THEN
2370 GOTO loop2
2380 ELSE
2390 GOTO loop1
2400 END IF

2500 mazani:r=17
2510 FOR i=0 TO 4
2520 LOCATE r,1:PRINT SPACES(2)
2530 LOCATE r,6:PRINT SPACES(20)
2540 LOCATE r,27:PRINT SPACES(20)
2550 r=r+1
2560 NEXT i
2570 r=17
2580 RETURN

2600 tisk:
2610 LOCATE c-1,31:PRINT USING "#####.######";x;
2620 LOCATE c,31:PRINT USING "#####.######";f(i);
2630 x=x+p*m
2640 RETURN

2700 vki:
2710 a(0)=y(0,0)
2720 FOR i=1 TO n
2730 a(i)=0:pom=1
2740 FOR k=1 TO i-1
2750 pom=pom*(x(i)-x(i-k))
2760 a(i)=a(i)-a(i-k)/pom
2770 NEXT k
2780 a(i)=a(i)+(y(i,0)-a(0))/pom/(x(i)-x(0))
2790 NEXT i
2800 s=n
2810 RETURN

2900 vka:
2910 FOR i=0 TO n
2920 FOR j=0 TO s
2930 g(i,j)=1
2940 FOR k=1 TO j
2950 g(i,j)=g(i,j)*x(k)
2960 NEXT k,j,i
2970 CALL tra(g(),n,s,gt())
2980 CALL matmul(gt(),s,n,g(),s,l())
2990 CALL matmul(gt(),s,n,y(),0!,p())
3000 FOR i=0 TO s
3100 l(i,s+1)=p(i,0)
3110 NEXT i
3120 REM gem
3130 FOR i=0 TO s
3140 pom=ABS(l(i,i)):in=i
3150 FOR j=i+1 TO s
3160 IF ABS(l(j,i))>pom THEN
3170 pom=ABS(l(j,i))
3180 in=j
3190 END IF
3200 NEXT j
3210 IF in<>i THEN
3220 FOR j=0 TO s+1
3230 pom=l(i,j):l(i,j)=l(in,j):l(in,j)=pom
3240 NEXT j
3242 END IF
3250 NEXT i
3260 FOR k=0 TO s-1
3270 FOR i=k+1 TO s
3280 IF l(i,k)=0 THEN l(i,k)=.01
3290 m(i,k)=-l(i,k)/l(i,k)
3300 FOR j=k+1 TO s+1
3310 l(i,j)=l(i,j)+m(i,k)*l(k,j)
3320 NEXT j,k

3330 FOR j=s TO 0 STEP -1
3340 pom=0
3350 FOR i=j+1 TO s
3360 pom=pom+l(j,i)*a(i)
3370 NEXT i
3372 IF l(j,j)=0 THEN l(j,j)=.01

```

```

3380 a(j)=(l(j,s+1)-pom)/l(j,j)
3390 NEXT j
3400 RETURN

3500 osax:
3510 FOR i=1 TO 10
3520 LINE (100+i*50,208)-(100+i*50,212),2
3530 NEXT i
3540 LINE (100,210)-(120,210),2
3550 LINE (350,205)-(350,215),1
3560 LINE (400,205)-(400,215),1
3570 LOCATE 29,7:
3580 PRINT USING "#####.##";x(0);
3590 LOCATE 29,38
3600 PRINT USING "#####.##";x(0)+250*m;
3610 LOCATE 29,70
3620 PRINT USING "#####.##";x(n);
3630 RETURN

3700 osay:
3710 FOR i=1 TO 10
3720 LINE (98,10+i*20)-(102,10+i*20),2
3730 NEXT i
3740 LINE (100,10)-(100,215),2
3750 LINE (95,10)-(105,10),1
3760 LINE (95,110)-(105,110),1
3770 LOCATE 2,3
3780 PRINT USING "#####.##";max
3790 LOCATE 14,3
3800 PRINT USING "#####.##";(max+min)/2
3810 LOCATE 27,3
3820 PRINT USING "#####.##";min;
3830 RETURN

3900 konec:
3910 ERASE a,x,y,gg,t,p,f,m
3920 COLOR 1,0
3930 CLS
3940 WINDOW CLOSE 2
3950 SCREEN CLOSE 2:END

4000 SUB nip(v,x) STATIC
4010 SHARED n
4020 v=a(n)*(x-x(n-1))
4030 FOR i=n-1 TO 1 STEP -1
4040 v=(v+a(i))*(x-x(i-1))
4050 NEXT i
4060 v=v+a(0)
4070 END SUB

4100 SUB tra(mat1(2),a,b,mat2(2)) STATIC
4110 FOR i=0 TO a
4120 FOR j=0 TO b
4130 mat2(j,i)=mat1(i,j)
4140 NEXT j,i
4150 END SUB

4200 SUB matmul(mat3(2),m,n,mat4(2),o,mat5(2)) STATIC
4210 FOR i=0 TO m
4220 FOR j=0 TO o
4230 mat5(i,j)=0
4240 FOR k=0 TO n
4250 mat5(i,j)=mat5(i,j)+mat3(i,k)*mat4(k,j)
4260 NEXT k,j,i
4270 END SUB

4300 SUB apr(v,x) STATIC
4310 v=0
4320 FOR i=s TO 1 STEP -1
4330 v=(v+a(i))*x
4340 NEXT i
4350 v=v+a(0)
4360 END SUB

4400 SUB krizek(x,y) STATIC
4410 SHARED yr,m,min
4420 xk=(x-x(0))/m+100:
4430 yk=210-(y-min)*yr
4440 LINE (xk-3,yk-3)-(xk+3,yk+3)
4450 LINE (xk-3,yk+3)-(xk+3,yk-3)
4460 END SUB

```

Deluxe Paint III

Ivo Janaček

Část 5.

Vítám skalní příznivce grafiky u dalšího pokračování popisu DeluxePaintu. Minule jsme si probrali menu Picture, které bylo možná pro někoho nezáživné, ale někdo se zase naučil něco nového. Jak jsem vám slíbil minule, dnes bude více textu a méně obrázků. Tak do toho! Dnes probereme menu Brush a menu Mode.

Hlavní menu Brush

V tomto menu se nacházejí funkce, které pracují se štětcem, s jeho velikostí, tvarem, natočením atd.

Menu Load

Tato volba aktivuje okno pro natažení štětce z disku. Popis okna byl v minulém čísle, takže kdo by měl zájem...

Menu Save

Tato volba aktivuje okno pro uložení aktuálního štětce na disk. Opět byl popis uveřejněn minule, takže jedeme dál.

Funkce Restore, "B"

Tato funkce slouží k obnovení ztraceného štětce. Představte si, že máte nějaký štětec, pomocí kterého kreslíte, a teď potřebujete použít normální štětec z pravého grafického menu.

Abyste nemuseli svůj štětec ukládat na disk a potom jej opět natahovat zpátky, stačí po skončení práce s normálním štětem použít tuto funkci, nebo ještě lepší je naučit se používat klávesu velké "B".

Potom se vám pod ukazatelem myši opět objeví váš původní štětec.

Jisté problémy by mohly vzniknout při použití velkého obrázku a velkého štětce z důvodu nedostatku paměti pro delší uchování štětce.

Menu Size

Funkce Stretch, "Z"

Tato funkce slouží ke změně velikosti štětce. Po vystřízení štětce zvolte tuto funkci, na místě myši se objeví nápis Size. Teď najedte do levé horní části obrazovky a zmáčkněte levé tlačítko myši, které zatím držte. A nyní můžete pohybem myšky měnit velikost štětce, což ihned můžete pozorovat na obrazovce.

Štětec můžete zdeformovat libovolným způsobem. Po ukončení deformace pusťte levou myš a štětec je připraven k použití.

Na tuto operaci neplatí funkce Undo, ale funkce Restore, pomocí které lze obnovit původní štětec. Funkci lze zapnout z klávesnice pomocí klávesy velké "Z".

Funkce Halve, "h"

Tato funkce provede zmenšení aktuálního štětce na polovinu v obou směrech. Z klávesnice se zapíná klávesou malé "h".

Funkce Double, "H"

Tato funkce provede zvětšení aktuálního štětce na dvojnásobek v obou směrech. Z klávesnice lze použít klávesu velké "H".

Funkce Double Horiz, "X"

Tato funkce provede zvětšení aktuálního štětce na dvojnásobek v horizontálním směru (osa x). Z klávesnice lze použít klávesu velké "X".

Funkce Double Vert, "Y"

Tato funkce provede zvětšení aktuálního štětce na dvojnásobek ve vertikálním směru (osa y). Z klávesnice se zapíná klávesou velké "Y".

Menu Flip

Funkce Horiz, "x"

Tato funkce provede otočení štětce v horizontálním směru (ve směru osy x kolem osy y). Velikost štětce zůstane stejná. Z klávesnice použijte klávesu malé "x".

Funkce Vert, "y"

Tato funkce provede otočení štětce ve vertikálním směru (ve směru osy y kolem osy x) - "vzhůru nohama". Velikost štětce zůstane stejná. Z klávesnice použijte klávesu malé "y".

Menu Edge

Funkce Outline, "o"

Tato funkce provede obkreslení aktuálního štětce aktuální kreslicí barvou. Jestliže budete chtít obkreslovat vše s výjimkou jedné barvy, pak stačí, když tuto barvu nastavíte jako barvu pozadí ještě před vystřízením štětce, a pak již můžete normálně přidávat obrysy štětce bez této barvy.

V případě, že budete potřebovat vynechat více barev, budete muset použít funkci Make, kterou si popíšeme až později.

Funkci Outline lze použít při vytváření textů, u kterých můžete vytvořit efektní okraje.

Lze vytvořit přechody barev na okraji písmen, písmo, které postupně přechází do podkladové barvy nebo inverzní písmo atd. Fantazii se meze nekladou. A nakonec dobrá rada; naučte se používat tuto funkci přímo z klávesnice pomocí klávesy malé "o".

Grafika

Funkce Trim, "O"

Tato funkce je pravým opakem funkce Outline, protože při jejím použití dojde k ubrání povrchové vrstvičky aktuálního štětce. Tuto funkci lze použít k částečnému zmenšení písma před použitím Outline nebo můžete vhodnou kombinací těchto funkcí štětec zaoblít, což byste museli jinak dělat ručně, bod po bodu. Z klávesnice se tato funkce spustí klávesou velké "O".

Menu Rotate

Funkce 90 Degrees, "z"

Tato funkce provede rotaci aktuálního štětce o devadesát stupňů doprava (ve směru hodinových ručiček). Z klávesnice se tato funkce zapíná klávesou malé "z". Návrat do původního stavu je zde poněkud složitější, protože nejde použít Restore "B", takže budou používat 3x tuto rotaci anebo funkci Any Angle.

Funkce Any Angle

Tato funkce provede rotaci o libovolný úhel, ten se však nezadává z klávesnice (nejsme přece na zastaralém AT), ale pomocí myši. Po zvolení této funkce se aktuální štětec zobrazí formou obrysu. Nyní si zvolte pozici pro otáčení (bude se otáčet kolem levého dolního rohu), zmáčkněte levou myš a držte do té doby, dokud si nezvolíte správný úhel otočení. Pak myš pustěte (tlačítko, ne celou) a za chvíli uvidíte výsledek. Jestliže jste se spletli, můžete použít Restore "B" pro obnovu původního štětce.

Funkce Shear

Tato funkce sice neprovádí rotaci, ale byla zařazena do tohoto menu. Jedná se totiž o naklánění štětce. Nejlepší bude, když si tuto funkci vyzkoušíte na vystříženém písma. Takže si vystříhněte kousek většího textu a zapněte tuto funkci.

Najedte štětcem doprostřed obrazovky a zmáčkněte levou myš a držte. Teď zkuste pohybovat myší doleva nebo doprava.

Takže už víte, oč se jedná. Návrat do původního stavu štětce je pomocí Restore "B".

Menu Change Color

Funkce Bg -> Fg

Tato funkce provede změnu barev ve štětci. Provede se nahrazení podkladové barvy barvou kreslící (nastavení barev se řídí nastavením v grafickém menu). Tako lze provádět rychle změny barev ve štětci. Pozor, výsledek této operace je nevratný!

Funkce Bg <-> Fg

Tato funkce provede záměnu podkladové a kreslící barvy, které jsou nastaveny v grafickém menu v aktuálním štětci. Jako návrat do původního stavu štětce lze použít znova tuto funkci a štětec se přebarví do původních barev.

Funkce Remap

Tato funkce provede "předčláni" barev nataženého štětce tak, aby se bez změny palety obrázku jeho originální barvy shodovaly s aktuální paletou, nebo aby se alespoň co nejvíce blížily původním barvám štětce.

Funkce Change Transparency

Dřív, než si vysvětlíme, o co se zde jedná, musíme si říci něco o tzv. průhledné barvě. Takže - když vystříhnijete štětec, bude aktuální podkladová barva brána jako barva průhledná. Když teď změníte podkladovou barvu, štětec se nezmění (průhlednost). Abyste mohli po vystřížení štětce změnit jeho podkladovou (průhlednou) barvu, musíte použít tuto funkci. Toto nastavení můžete ještě ovlivnit nastavením kreslícího módu.

Menu Bend

Funkce Horiz

Tato funkce slouží doslova k deformaci všeho druhu ve vodorovném směru. Vystříhněte si štětec a aktivujte tuto funkci, pak si umístěte štětec do vhodného místa obrazovky a začněte deformovat. Všimněte si, že lze deformovat třemi způsoby: Uprostřed štětce, nad štětcem a pod štětcem. U dalších deformací vám přejí mnoho úspěchů a pěkných chvil u vaší Amigy.

Funkce Vert

I tato funkce slouží k deformacím, jen s tím rozdílem, že se deformuje ve směru vertikálním. Postup je stejný a opět existují tři možné druhy deformování.

Menu Handle

Funkce Center "Alt + s"

Doufám, že jste se dobře pobavili a teď už budeme pokračovat dále. V tomto menu se provádí nastavení ukazatele myši vzhledem k zobrazení štětce. Tato funkce provede nastavení do centra štětce, což je nastavení standardní. Z klávesnice lze provést pomocí klávesy "Alt + s".

Funkce Corner "Alt + x, Alt + y"

Tato funkce provádí nastavení ukazatele myši do rohů štětce. Budete-li ji aktivovat myší, pak se budou postupně nastavovat jednotlivé rohy. Při použití z klávesnice slouží "Alt + x" ke změně ve směru osy x a "Alt + y" ke změně ve směru osy y.

Funkce Place "Alt + z"

Tato funkce slouží k ručnímu nastavení pozice myši vzhledem ke štětci. Aktivujte tuto funkci třeba z klávesnice pomocí "Alt + z", objeví se vám aktuální štětec a osový kříž. Zmáčkněte levou myš a najedte křížem do vámi požadované pozice a uvolněte tlačítko myši. Tyto tři funkce jsou velmi vhodné při umisťování malých štětců, kde není vidět

přes kurzor myši. Jiná možnost je vypnutí kurzoru myši pomocí tlačítka "Del". Zapnutí se provede opětovným stlačením "Del".

Hlavní menu Mode

Mód Matte, "F1"

Tento mód se používá jen při kreslení s vystříženými štětcemi. K jeho zapnutí dochází automaticky při vystřížení nebo obnovení štětce. V tomto módu je podkladová (transparentní) barva při kreslení vynechána (je prostě průhledná). Tento mód lze výhodně použít při vpisování textů do obrázku. Nejdříve si připravte text v pomocné obrazovce, pak jej vystříhněte a přepněte obrazovku. Doufám, že jste při vystříhování, nezapomněli zvolit správnou podkladovou barvu! A teď už stačí jenom správně umístit nápis a zmáčknout levou myš. Z klávesnice se tento mód zapíná funkční klávesou "F1".

Mód Color, "F2"

Tento mód slouží ke kreslení zadanou barvou. Aktivovat jej můžete i při kreslení vystříženým štětcem, v tom případě bude vše kresleno jen jednou barvou a místa, kde byla barva transparentní, budou vynechána. Tento mód se zapíná pomocí funkční klávesy "F2".

Mód Replc, "F3" (Replace)

Tento mód se dá použít jen při kreslení vystříženým štětem. Již z názvu je patrné, že se jedná o úplné nahrazení podkladu daným štětem. Při kreslení tímto módem dojde k úplnému překreslení pozadí i v místech, která jsou kreslena transparentní barvou. Pomocí funkční klávesy "F3" zapnete tento mód z klávesnice.

Mód Smear, "F4"

Toto je dost těžko popsatelný mód, který pracuje pouze se standardními štětci a pouze při kreslení křivek bez vyplňování prostoru uprostřed. V podstatě dochází při kreslení s tímto módem k jakémusi protažení podkladu ve směru tahu štětci, zároveň k jeho promíchání. Na výsledek operace nemá vliv nastavená barva s výjimkou nastavené podkladové barvy, kdy se nic neděje. Doporučuji, abyste si to raději vyzkoušeli sami, jak to vlastně funguje. Mód Smear můžete zapnout z klávesnice pomocí funkční klávesy "F4".

Mód Shade, "F5"

Tento mód provádí změnu barev v překresleném místě směrem k barvám s vyšším číslem barvového registru. Nedoporučuji provádět tahy štětem, ale pouze jednotlivá umístění, protože jinak dochází k několika změnám najednou. Z klávesnice se tento mód zapíná pomocí funkční klávesy "F5".

Mód Blend, "F6"

Tento mód je dosti podobný módu Smear. Dochází

k protažení podkladu s tím rozdílem, že nedojde zároveň k jeho promíchání, ale k vytvoření pěkného přechodu (pokud ovšem máte vhodnou paletu). Na výsledek operace má vliv zvolená barva v tom smyslu, že bud' se operace provede nebo ne. Opět doporučuji vše si osahat a vyzkoušet. Tento mód se zapíná z klávesnice funkční klávesou "F6".

Mód Cycle, "F7"

Toto je mód, se kterým lze vhodně a lehce vytvářet animace pomocí rotace barev. Nejdříve si v paletě připravte rozsah barev, které budou rotovat. Potom pomocí kulatého štětce napište na obrazovku třeba svoje jméno. A teď spusťte rotaci barev pomocí klávesy "TAB". Výsledný efekt je vzhledem k vykonané práci velice pěkný. Pomocí klávesnice lze tento mód zapnout funkční klávesou "F7".

Mód Smooth, "F8"

Tento mód provádí smoothing (zahlazení hrblatosti). Tento mód funguje při kreslení štětem bez vyplňování a při stříkání sprejem. Použití tohoto módu vyžaduje více barev (aby se mělo čím zahlažovat), které musí být dobře zvoleny. Nejlepší je vyzkoušet si to přímo doma. Pomocí palety si připravte barevný přechod, pak si vytvořte dvě hrubé čáry z krajních barev, které se dotýkají. Nyní zapněte mód smooth a provedte tah v místě doteku čar. Mezi barvami se vytvoří plynulý přechod. Při použití tohoto módu v rozlišení 640 x 256 je výsledek dobrého smoothingu téměř shodný, jako při kreslení v režimu interlace, a to bez blikání. Z klávesnice se tento mód zapíná funkční klávesou "F8".

Mód Tint

Tento mód je mi dosud záhadou, protože se chová dost zajímavě. Však také se v nové verzi jmenuje Mix. Tento mód prostě provádí přebarovování některých barev a některých ne. V některých případech se chová jako mód proobarování, známý z DigiPaintu III pod názvem Colorize. Doporučuji, abyste si sami vyzkoušeli tento mód, protože jeho výsledky kreslení jsou nepopsatelné.

Mód HBrite

Tento mód lze zapnout pouze v režimu 64 barev. Jak jsme si již dříve říkali, tak jedna bitová mapa určuje použití normálního nebo polovičního jasu. No a tento mód umí měnit pouze nastavení této bitové mapy, aniž by změnil barvy. Takže kreslíte-li pomocí levého tlačítka myši, dojde k aktivaci polovičního jasu v překreslených místech, a kreslíte-li pomocí pravého tlačítka, dojde k vypnutí polovičního jasu v překreslených místech.

Tak a máme za sebou další část návodu DPaint III. Pomalu, ale jistě jsme se prokousali k tomu nejzajímavějšímu, k animaci. Takže příště se začneme prokoušávat přes menu Anim. Doufám, že každý už umí používat všechny funkce programu, které jsme si popsali v minulých číslech, takže si uděláme i nějakou tu animačku. □

Nový vir

Jiří Aneley

Nový vir a softverová a hardwerová protivirová ochrana.

Nedlouho po napsání příspěvku o virech nové generace do tohoto časopisu jsem objevil další neznámý souborový vir. Zdá se tedy, že mé varování před invazí nových, velmi nebezpečných virů, nebylo zbytečné.

Nový vir jsem objevil náhodou. Při bootování jedné diskety se mi zdálo podezřelé, že doba naskočení textu, kontrolujícího bootblok, byla zřetelně delší než obvykle. Prohlédly jsem si paměť počítače a na adrese systémového vektoru KickTagPrt (7FE00hex) jsem objevil tento text:

HI THERE!!! A NEW AGE IN VIRUS MAKING HAS BEGUN!!! THANX TO USTHANX TO: ---CENTURIONS--- AND WE HAVE THE PLEASURE TO INFORM YOU THAT SOME OF YOUR DISK ARE INFECTED BY YOUR FIRST MASTERPIECE CALLED: THE SMILY CANGER HAVE FUN LOOKING FOR IT....AND STAY TUNED FOR YOUR NEXT PRODUCTIONS .CENTURIONS: THE FUTURE IS NEAR!

Takže zase nový vir! Začal jsem tedy experimentovat a zjistil jsem, že tento vir má délku 3916 byteů. Pracuje tak, že ze startup-sequence zjistí první příkaz, který má být vykonán. Tento soubor vyhledá v direktoráři c nebo v hlavním direktoráři a připojí se na začátek souboru. Velikost souboru se tedy zvětší o 3916 byteů. Při startu infikované diskety a spuštění prvního příkazu se vir nejprve přenese do paměti počítače a potom je prováděn vlastní příkaz. V paměti čeká vir na neinfikovanou disketu. U tohoto víru nemusí být počítač resetován a disketa bootována. Virus zkонтroluje a nakazí každou disketu, která bude za jeho přítomnosti v paměti počítače kdykoliv vložena do kterékoli disketové jednotky!!! Po přepsu souboru s připojeným virem zůstává zachováno původní datum. Po každé desáté kopii vám vir oznamí svou přítomnost na disketě. Tentokrát to není běžné hlášení na obrazovce. Ukazatel myši na displeji se vám změní na usměvavé žluté sluníčko s modrým kloboučkem na stranu. Pod ním scroluje tento text:

HELLO HACKERS OUT THERE!! A NEW FORCE HAS BORN IN ITALY;---CENTURIONS---. OUR TEAM IS COMPOSED OF 2 GUYS: ME & HIM. (AHAHHA!) THE AIM OF ---CENTURIONS--- IS JUST VIRUS MAKING.. WE HAVE LOTA FUN DOING THIS AND WE ALSO HOPE TO GIVE FUN TO THE KILLERS MAKERS (HI STEVE TIBBETT!) HAW! HAW! HAW! SIGNEND: ME & HIM / CENTURIONS.

Po pravdě řečeno, mohu říci, že je to velmi hezky naprogramováno. Jak si můžete v textu všimnout, autor

virus se tu vysmívá Stevu Tibbettovi, autorovi velmi známého protivirového programu VIRUS X.

Virus je tedy napevno připojen k prvnímu souboru ze startup-sequence a vždy se jím znova spustí. Pokud je to běžný příkaz operačního systému, stačí jej smazat a nahradit novým z diskety Workbench, která je dodávána s počítačem. Jestliže máte na prvním místě startup-sequence příkaz, který není běžný, nějaké intro nebo se přímo rozvíhá nějaký program, je napadený soubor ztracen. Buď tento program obětujete a smažete s tím, že budete používat zbytek programů z diskety (pokud to jde), anebo disketu musíte zrušit. Raději ji hned naformátujte, aby se vám náhodou nedostala do disketové jednotky.

Ale pozor, to není všechno! Při experimentování s virem jsem si všiml podivného chování volné kapacity na disketě. I po přepsání infikovaného souboru čistým byla volná kapacita diskety menší než předtím. Prohlédly jsem si bitplán diskety pomocí programu DiskMon a ehhle, co jsem nezjistil! Na disketě bylo něčím obsazeno posledních 9 bloků (1751-1759). Po kontrole jsem zjistil, že je zde umístěna kompletní kopie celého víru! Protože tato kopie není zapsána v direktoriích, nelze běžným způsobem smazat a k odstranění je nutno použít nějakou utilitu, umožňující formátovat jednotlivé bloky. Tato kopie je na toto místo zapsána hned při prvním nakažení diskety. Pokud tedy máte v těchto blocích nějaké důležité údaje, jsou ztraceny! Znamená to tedy, že i když odstraníte vir přepsáním nakaženého souboru, zůstává jeho kopie na disketě. Nevím ovšem, jaký mechanismus by mohl takto uložený vir znova rozběhnout. Možná, že toto uložení a tím i zničení části diskety bude jedinou destrukční úlohou víru. I když jsem vírus mnohokrát spustil (přepisováním čísla na počítaadle kopií), žádnou jinou destrukční činnost jsem nezjistil.

Tolik tedy o dalším novém víru. Naštěstí se již pomalu objevují programy, které jsou schopny tyto víry odhalit. Pracují na principu kontroly systémových vektorů, kde se víry v paměti usazují. Za normální situace musí být vektory vynulovány. Nutno upozornit, že existují některé utility, které tyto adresy obsazují (např. AMIGA TOOL nebo GUARDIAN). Protože protivirové programy nedovedou poznat, zda jde o vir nebo nějaký užitečný program, doporučuji je nepoužívat. Tyto programy nedovedou vír z nakažené diskety odstranit. Dokonce nemohou zjistit, která disketa je nakažená. Pouze upozorní na přítomnost víru v paměti. Znamená to, že některá z disket, které byly v resestovaném počítači rozbíhány, obsahují vír.

První program, který jsem objevil, je umístěn v bootbloku. Jmenuje se COUNTACH VIRUSKILLER V1 od firmy BYTE-MASTER. Při startu diskety vám program vypíše na obrazovce jednotlivé vektory. Pokud nejsou nulové, je v počítači vir nebo nějaký program, který tyto adresy využívá. Bootování se zastaví a program čeká na stisknutí tlačítka na myši. Máte možnost provést pravým tlačítkem Hard reset, který vir z paměti odstraní, nebo normálně pokračovat levým tlačítkem dále. Nevýhodou je, že se start diskety vždy zastaví a čeká na stisk tlačítka.

S lepším protivirovým programem přišla firma THE SPECIAL BROTHERS. Jmenuje se POINT CLEAR V2.1. Tento soubor o délce 1716 byteů se uloží do direktor-

ráže c a spustí jako první soubor zápisem na prvním rádku startup-sequence. Pokud je vše v pořádku, zobrazí se nulové adresy vektorů, nápis NO VIRUS IN MEMORY a provádění startup-sequence pokračuje dále. Jestliže jsou vektory nenulové, program se zastaví a odlišnou barvou a šikmým písmem se nápis změní na SOMETHING VIRUS - LIKE DETECTED. Máte možnost levým tlačítkem myši virus z paměti odstranit nebo pravým pokračovat dále. Mimoto vám program ukazuje obsazení paměti CHIP a FAST a ještě některé další údaje.

Přestože jsou tyto programy účinným prostředkem, rozhodl jsem se s touto počítačovou havětí zatočit a postavit si hardwerový doplněk na odhalování virů. Podobné doplňky již existují, ale, jak jsem se již zmínil v minulém článku o virech, kontrolují jen zápis do bootbloku. V případě souborových virů jsou neúčinné. Přípravek, který popisují, akusticky oznamuje jakýkoli zápis na disketu. Pracuje na velmi jednoduchém principu. Na konektoru externích disketových jednotek je na pinu 16 signál DKWE. Tento signál přepíná disk ze čtení na zápis. Pokud je zde logická 1, je disketa v režimu čtení. Při zápisu je tento signál přepnut na logickou 0. Stačí tedy tímto signálem sepnout akustický obvod. Protože přípravek kontroluje každý zápis, objevuje bootblokové i souborové viry.

Při hledání vhodného akustického měniče jsem objevil "akustickou klíčenku" s názvem EXECUTOR. Tato hračka, určená jako přívěsek na klíče, má naprogramováno 8 různých zvuků a melodií, které se spouštějí osmi tlačítky. Zcela jistě ji objevíte v některém z pouťových krámků. K výrobě zařízení můžete použít samozřejmě i jiných typů hraček, založených na stejném principu. Já jsem ji koupil za 40 Kčs, a tak vznikl nejlevnější protivirový doplněk. Nevěříte? Z klíčenky mi zbyly dvě knoflíkové baterie do kalkulačky, každá po 16 Kčs, a kroužek na klíče. Když si to odečtete od kupní částky, nepřijde akustický měnič příliš draho. Dále již budete potřebovat jen jakýkoliv tranzistor z řady KC 307-309, dva odpory a konektorovou zástrčku typu CANON 23-Pin. Protože se tyto konektory neobjevují na našem trhu běžně, je možno použít i 25-Pin, která se vyskytuje častěji. Zástrčku je třeba z jedné strany o dva kolíky zkrátit. Kovový okraj odříznete pilkou na železo až k dvěma krajním kolíkům a kolíky uštípnete. Jde to velice snadno. Potom ale musíte upravit rozměr držáku z obr.2 a při zapojování dávat pozor na číslování kolíků konektoru, které se úpravou změní!

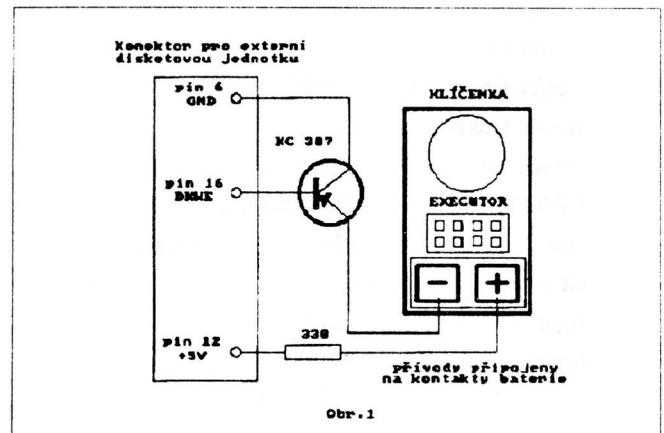
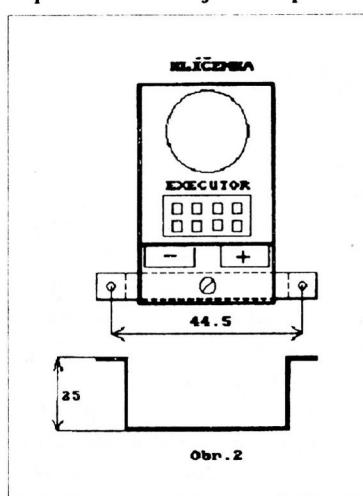

Schéma zapojení je na obr.1. Jak vidíte, je opravdu velmi jednoduché. Tranzistor je v normálním stavu zavřen. Pokud se signál DKWE na bázi tranzistoru změní při zápisu na disketu na logickou 0, tranzistor se otevře, na akustickém měniči se objeví napětí a ozve se nastavený zvuk. Odpór 330 ohmů slouží ke snížení napětí na potřebných 2,4V. Protože byl zvuk zbytečně silný, zařadil jsem do série s vnitřním reproduktorem ještě odpór 150 ohmů.

Celá stavba zařízení trvá necelou hodinu. Nejprve si podle obr.2 zhotovíme držák. Je vystřílen z tenkého mosazného plechu. V něm vyvrátáme tři otvory o průměru 3 mm. Dva v krajích a jeden uprostřed. Z klíčenky vytáhneme baterie. Pod kontakty baterií vyvrátáme uprostřed otvor 3 mm. Klíčenku opatrně rozděláme nožem po

obvodu. Nyní připájíme do série s reproduktorem odpor 150 ohmů. Při zkoušení zvuků jsme si jistě vybrali ten, který se nám bude líbit. Kontaktní plošku pod spínačem vybraného zvuku propojíme címem. Musíme upozornit, že zvuk bude spínán jen krátce vícekrát za sebou, takže pokud si vyberete nějakou melodii, zcela určitě z ní uslyšíte jen malý kousek. Lépe je zvolit nějaký krátký výstražný zvuk (nejlépe pravé spodní tlačítko). Krabičku složíme a klíčenku přišroubujeme krátkým šroubkem M3 s matkou na střední otvor vyrobeného držáku. Kryt na baterie již nevracíme. Nyní vezmeme konektor a krajními otvory jej přinýtujeme dutými nýtky k otvorům na držáku. Konektor můžeme k držáku také připájet. Šroubky nelze použít, protože by konektor nešel dobře zastrčit. Součástky jsou svými vývody připojeny přímo mezi klíčenkou a konektorem. Odpór 330 ohmů připájíme jednou stranou k ploše "+" na klíčence (kontakt pro baterie) a druhou na pin 12 konektoru (+ 5V). Báze tranzistoru se připájí k pinu 16 (DKWE), kolektor k pinu 6 (GND) a emitor k ploše "-" na klíčence. Tím je celý "přístroj" hotov. Zasuneme ho do konektoru pro další disketovou jednotku a při každém zápisu na disketu nám bude veselé cvrlikat. Pokud se signál objeví na začátku provádění startup-sequence nebo po zasunutí nové diskety, je jisté, že se na disketě usadil vir. Virové programy se totiž aktivují vždy hned po startu.

Tento protivirový doplněk, stejně jako dříve popsáne softwarové programy, virus na disketě neobjeví, ale pouze zabrání jeho šíření. Pokud zjistíte, že se vám v paměti usadil vir, musíte zkontrolovat všechny diskety, které jste při práci v počítači použili. Zcela jistě na některé vir objevíte. Vir bude samozřejmě i na disketě, která vám hlásila nežádoucí zápis.

Doufám, že s pomocí softwarových a hardwerových zařízení přijde doba, kdy se s žádným virem již nesetkáme. Zatím to tak, bohužel, nevypadá. □

DAVAIL

Daniel Francouz

Na operačním systému počítačů Amiga je vidět, že tento počítač byl původně plánován bez disketové jednotky a tato k němu byla dodatečně přidána. Programem "davail" jsem se pokusil odstranit jeden, podle mého zásadnější nedostatek, a to faktickou nemožnost jednoduše zjistit základní informace o disketu. Za základní informaci považuji především počet volných sektorů. Tato informace je důležitá především pro zjištění stupně zaplnění diskety daty a vyvarování se zbytečných pokusů zapisovat na disk soubory, které se na něj nevejdou. Jako další údaje tento program zjistí počet použitych bloků, počet vadných bloků a typ disku.

Pro správné pochopení údajů vracených tímto programem, je nutná základní znalost struktury disku. Běžná disketa je počítačem naformátována na 80 stop (kružnic) na každé straně a každá stopa je dále dělena na 11 sektorů po 512 bytech. Naformátovaná disketa má celkem 1760 sektorů, tj. 880 kb volné-

ho prostoru. To je však pouze hrubá kapacita, neboť minimálně 4 bloky zabírají systémové údaje. Zvláštní kapitolou jsou disky simulované v ram, běžný ram disk má proměnnou velikost, a tak je vždy zcela naplněn a počet volných sektorů je 0. Rad disk se chová stejně jako běžná disketa, ale jeho velikost je pouze 22 stop, tj. 484 bloku nebo-li 242 kb.

Každý soubor, zapsaný na disk, zabírá minimálně dva sektory, jeden sektor na hlavičku souboru a minimálně jeden na data, například soubor o velikosti 513 byte zabírá tři bloky, soubor o velikosti 10 kb zabírá 21 bloků.

Program "davail" je napsán v jazyku Lattice C verze 5.04 a sestaven tak, aby nevyžadoval linkování s startup rutinou c.o. Toto řešení umožnilo vytvořit program, zabírající na disku pouze 4 sektory. Program zatím neumí detekovat některé typy disků, ale je možné, že někdo z vás bude vědět, jak jejich detekci zajistit, a proto program obsahuje příkazy pro jejich zobrazení, i když k němu u této verze programu nemůže dojít.

Program používá tyto knihovní funkce:

BADDR()	- makrofunkce převádějící BCPL ukazatele na normální ukazatel
Lock()	- funkce, která vrácí ukazatel na strukturu FileLock pro daný soubor
Forbid()	- funkce, zakazující přepínání úloh
Permit()	- funkce, uvolňující přepínání úloh
Write()	- funkce, zapisující údaje do aktuálního zařízení, zde do okna

Output()
Info()

RawDoFmt()

- funkce, která zjistí, jaké zařízení je aktuální
- funkce, která naplní strukturu InfoData, obsahující údaje o disketu
- funkce pro formátovaný výstup, tato funkce se běžně nepoužívá, protože ji lze nahradit jednodušším příkazem printf, použití příkazu printf() není vzhledem k absenci startup rutiny možné.

Program se překládá příkazem: ic -v -j73 -cus davail.c

linkuje příkazem: blink davail.o ND

příznak p nastavíme příkazem: protect davail p ADD

```
#include <exec/types.h>
#include <exec/memory.h>
#include <exec/execbase.h>
#include <libraries/dos.h>
#include <proto/exec.h>
#include <proto/dos.h>
#include <dos.h>
#include <string.h>

#define DF1 (((long)'3'<<24) | ((long)'D'<<16) | ('F'<<8) | ('1'))
#define DF2 (((long)'3'<<24) | ((long)'D'<<16) | ('F'<<8) | ('2'))
#define DF3 (((long)'3'<<24) | ((long)'D'<<16) | ('F'<<8) | ('3'))
#define RAM(((long)'3'<<24) | ((long)'R'<<16) | ('A'<<8) | ('M'))
#define RAD (((long)'3'<<24) | ((long)'R'<<16) | ('A'<<8) | ('D'))
#define DH0 (((long)'3'<<24) | ((long)'D'<<16) | ('H'<<8) | ('0'))
```

```
void RawDoFmt(char *, long *, void (*)(), char *);
#pragma syscall RawDoFmt 20a ba9804
```

```
void __regargs prbuf(char c);
```

```
void __asm davail(register __a0 char *cmd)
{
    struct InfoData      *pid;
    struct FileLock      *lock;
    struct DosLibrary    *DOSBase;
    struct RootNode      *Root;
    struct DosInfo        *Inf;
    struct DeviceList    *DevList;
    UBYTE                *txt,*txt1,*txt2;
    char                 obuf[200];
    char                 i,y;
    long                 paray[40];
    long                 *pptr;
    long                 name[8];
}
```

```

i = 1;
name[0] = (long)"DF0:";

txt1 = "\x9B0;33mDAVAIL\x9B0m by Daniel Fran-
couz - Copyright \xA9 1991 CSFR\n\n"
"Disk DiskType BlocksUsed FreeBlock Error Blocks\n";
txt2 = "%e %e %4ld %4ld %4ld\n";

if (!(DOSBase = (struct DosLibrary *)OpenLibra-
ry("dos.library",0)))
    return;
if(!strcmp(cmd,"?\n"))
{
    txt = "Usage: davail\n\n";
    Write(Output(),txt, strlen(txt));
    return;
}

Root = (struct RootNode *) DOSBase->dl_Root;
Inf = (struct DosInfo *) BADDR(Root->rn_Info);
DevList = (struct DeviceList *) BADDR(Inf-
    >di_DevIn-fo);

Forbid ();
while(DevList->dl_Next)
{
if(DevList->dl_Type == 0)
{
switch(*(long *)BADDR(DevList->dl_Name))
{
    case DF1 : name[i] = (long)"DF1:";i += ;break;
    case DF2 : name[i] = (long)"DF2:";i += ;break;
    case DF3 : name[i] = (long)"DF3:";i += ;break;
    case DH0 : name[i] = (long)"DH0:";i += ;break;
    case RAM : name[i] = (long)"RAM:";i += ;break;
    case RAD : name[i] = (long)"RAD:";i += ;break;
}
}
DevList = (struct DeviceList *)BADDR(DevList-
>dl_Next);
}

Write(Output(),txt1, strlen(txt1));
for(y=0;y<i;y++)
{
    pptr = paray;
}

if(lock = (struct FileLock *)Lock((char
*)name[y],ACCESS_READ))

```

```

{
if(pid = (struct InfoData *) AllocMem(sizeof(struct
InfoData),MEMF_CLEAR))
{
    if(Info((BPTR)lock,pid))
{
        *pptr + + = name[y];

switch(pid->id_DiskType)
{
case ID_NO_DISK_PRESENT: *pptr + + = (long)"NODP";break;
case ID_UNREADABLE_DISK: *pptr + + = (long)"BAD0";break;
case ID_DOS_DISK: *pptr + + = (long)"DOS0";break;
case ID_NOT REALLY_DOS: *pptr + + = (long)"NDOS";break;
case ID_KICKSTART_DISK: *pptr + + = (long)"KICK";break;
}
*pptr + + = pid->id_NumBlocksUsed;
*pptr + + = pid->id_NumBlocks-pid-
    >id_NumBlocksUsed;
*pptr + + = pid->id_NumSoftErrors;
}
FreeMem(pid,sizeof(struct InfoData));
}
UnLock((BPTR)lock);
RawDoFmt(txt2, paray, prbuf, obuf);
Write(Output(), obuf, strlen(obuf));
}
Permit ();
CloseLibrary((struct Library *)DOSBase);
}

void __regargs prbuf(char c)
{
char *p = (char *)getreg(REG_A3);
*p + + = c;
putreg(REG_A3,(long)p);
}

```

Zaokrouhlování v BASICu

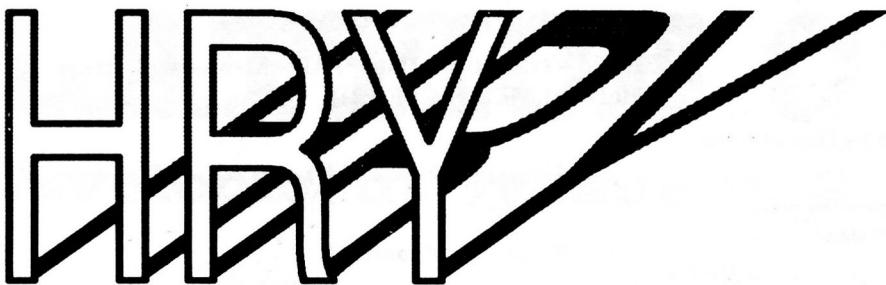
Příkaz INT(x) zaokrouhlí proměnné, ale bohužel ne směrem nahoru. Tak např. INT(5.999) vydá vždy hodnotu 5.

Pomoci si můžeme přidáním "0.5" před zaokrouhlení, tedy:

PRINT INT(x + 0.5)

Tím obdržíte pro hodnotu 5.999 zaokrouhlený výsledek 6.

P.Š.

KARFI, GRIFIN, DOCTOR**SILENCE SERVICE II**

■ Micro. Soft. 1991

TEST 3/92

Grafika	90%	Celkem
Zvuk	78%	
Idea	85%	
Přitažlivost	92%	

Říkají vám něco slova Silence Service II, anebo chcete-li, tak Tichá Služba II?

Ano, nemýlíte se. I tak oblíbený a vcelku propracovaný program, jakým Silent Service bezesporu je, se dočkal svého druhého pokračování.

Trocha historie nikoho nezabije - jednoduché ovládání, dobrá hratelnost, solidní grafika a zvukové efekty byly hlavním důvodem, proč se stal Silence Service I tak oblíbeným a ve své době neprekonatelným (viz. amiga 1/89).

Cas ale plyne a programátoři nelení. Výsledek?

- Silent Service II, kterým se programátorem Microprose Software podařilo překročit vlastní stín a tím i všechna naše očekávání (jak se alespoň domnívají...)

A nyní slova pravdy:

Silence service II je po stránce grafiky mnohem lepší a působí celkově propracovanějším dojmem.

Zvukově je také o chlup lepší (ono se toho prosím na samplech nedá moc zkazit ani zlepšit).

Pochvalu si určitě zaslouží provedení válečných patrol a jedna NOVINKA - válečná kariera.

Tím jsme vyčerpali všechny výrazné klady a vzhůru na zápory, které této hře, bohužel, rovněž nechybí (poprvé řečeno jsou to "mouchy" relativní - s harddiskem či 2 MB je ani nepocítíte. Otázkou však zůstává, kolik takových amigistů u nás je, že?).

První nepříjemností, se kterou se setkáte, je "rychllosť" ovládání periskopu a zaměřovačů vůbec. Než se otočíte o 180°, jste už jako řešeto.

Specifikace hratelnosti je, na rozdíl od prvního dílu, dosti otřesná. Celý program totiž působí spíše uspávacím dojmem, než jako nervy drásající podmořské dobrodružství

- mám sice 1MB, ale to věčné přihrávání mě nejednou přivedlo k nepříčetnosti.

Jinak je ale Silent Service II programem velmi zdařilým (v oblasti "podvodních" simulátorů rozhodně patří mezi špičku) a jestliže jste si oblíbili Silent Service, pak i Silent Service II si snadno získá vaše srdce.

Se Silent Service jsem strávil nejednu noc a tak, když se ke mně dostalo jeho pokračování, rozhodl jsem se přiblížit vám jej trochu blíže. Pustil jsem se tedy s chutí do tajů tohoto nového simulátoru a výsledek posudte sami (ale buďte prosím schovávává).

Předem děkuji

Popis ovládání:

Po nahrání hry do paměti se před vámi objeví výchozí menu:

Training umožňuje osvojení si

základních ovládacích prvků, spojených s první nezávaznou akcí na kotvíci cvičné cíle.

A Single Battle jednotlivé bitvy. Zde jsou zachyceny jednotlivé akce, které se skutečně udaly; vám se dostalo té cti, že můžete změnit běh dějin svou ponorkou.

A Single War Patrol V předem určené oblasti Pacifiku budete se svou ponorkou křížovat sem a tam a hledat nepřátelské lodě do té doby, dokud vás stav paliva (či nepřátelské křížky) nedonutí vydat se zpět na základnu (k mořskému dnu).

A War Carrer prožít celou válku jako kapitán ponorky, to chce nejenom dost odvahy, ale i filipa. Kariéra se skládá z jednotlivých válečných patrol. (Doporučuji sledovat informace, kdy a kde došlo k japonským invázím, protože příště když se vám povede napadnout invazní lodě, tak z toho určitě "kápne" nejeden "metál".)

Resume a Saved Game vám umožní pokračovat v již načaté hře. See the Hall Of Fame tabulka největších borců.

Vybrali-li jste si, žádá po vás program jméno kapičána (to jest vás).

Pak přichází na řadu obtížnost od: Introductory (Úvodní) až po Ultimate (I vy d'áble).

Dalším bodem je výběr doby, kdy se vydáváte na plavbu.

Pak následuje již jen volba vhodné ponorky a výzbroje - tedy typu torpédu.

Můžete si vybrat buď:

Flawless bezchybná torpéda

Historical vyrobená v nějaké sabotážní dílně.

Pozn.: V některých případech lze volit i jiné typy torpéd (od parních až po elektrická).

Po všech těchto, pro vás určitě vyčerpávajících, volbách následuje uvolňující posezení s cigaretou nad palubním deníkem.

Zbývá je poplácat po zádech a

zlomte vaz. (Abych nezapoměl, neopomeňte si přečíst stav počasí, maximální hloubku a hlavně polohu vašeho cíle).

Tak a teď hurá hurá do boje!!

Nejdříve bych se chtěl zaměřit na podrobnější popis mapy, kterou před sebou uvidíte hned na začátku, protože pro vedení soubojů je nejdůležitější.

POPIS MAPY:

Začneme popořadě, tedy od P (to jako mapa Pohybu lodí). V tomto prostoru vidíte jak váš podvodní člun, tak i lodě narušitelů mezinárodních vod druhé světové války. Vaše nenápadná ponorka je ona žlutá čárka uprostřed obrazovky.

Vaše "lodě soupeřky" (bílé čárky) to s vámi myslí dobře pouze do té doby, pokud vás nejistí na svých radarech. Jakmile vás však zmerí, hodí tam plný kval a za zvuků palby z kanónů si to namíří rovnou k váš, chvílkou krouží a pak začnou po vás posílat jakési podmořské konzervy, které zrovna vedle vás musí vybuchnout a něco vám poškodit na ponorce.

Při bližším pozorování si určitě všimnete šedé čárky za každým pohybujícím se plavidlem. Tato čárka graficky vyznačuje rychlosť plavidla

Občas se stane, že lodě "nepřítelkyně" náhle zčernají. Ne, rozhodně to není strachem z vás, to jste je jen ztratili z očí (například jste se potopili) a dále jste o jejich poloze informováni pouze pomocí radaru (tedy, máte-li jej).

Jestliže vám zmizí i z radaru, zůstane na mapě zanesena nepohybující se známá pozice lodě.

V případě, že máte na nějakou loď spadeno a zaměřili jste si ji torpédem (probereme si podrobně dál), objeví se okolo ní malý bílý čtvereček. Od zaměření je již jen krůček k vypálení torpéda (viz. dále), které je na mapě znázorněno červenou čárkou.

Jednou z nejdůležitějších funkcí u mapy je zoom (nebo chcete-li translokátor) - detailní zmenšování a zvětšování dané plochy, ve které se nacházíte. Provádí se pomocí kláves Y,X.

Vpravo označená část R, které ve většině případů nerozumíte, je vlastně jakýmsi sledovačem vašich vystřelených torpéd. A to podle vystřelení torpéd přední (B=bow), nebo zadní rourou (S=stern).

Sledování je založeno na odpočítávání času, na kolik minut ještě zbývá vystřelenému torpédu paliva.

V části označené písmenem C (jako Curs) jsou hlavní údaje o vaší ponorce.

Depth	xxx	vaše hloubka
Speed	xxx	vaše rychlosť
HDG	xxx	váš kurs (Heading)

Písmeno E (expanded) pak označuje další (rozšiřující) podrobnosti.

Bearing xxx - poloha periskopu, kam je nasměrován periskop (nemusí se shodovat s natočením ponorky)

Loaded Bow	xx	- přední roura nabita torpédy + počet.
Loaded Stern	xx	- zadní roura nabita + počet.

Písmeno K vám přibližuje základní vlastnosti + polohu nepřátelské lodě (je vyplňeno pouze tehdy, je-li lodě zaměřena).

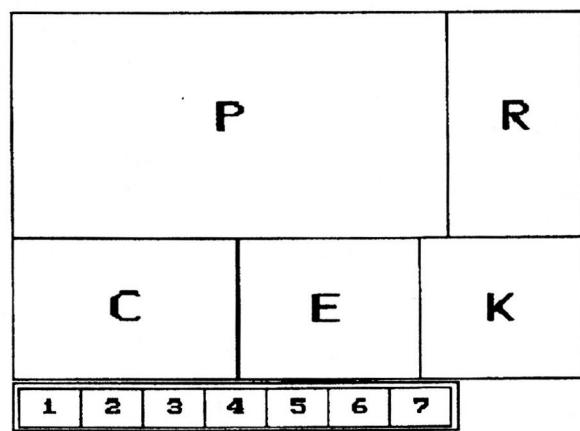
Target Range	xxx	- určuje vzdálenost cíle od vás
Target Speed	xxx	- udává rychlosť lodě.
Target Course	xxx	- udává přesný kurs lodě.

A nyní se konečně dostaváme k popisu "spodní lišty", která slouží k přepínání do jednotlivých útrob ponorky, (bud' nájezdem myšky nebo příslušné Fx klávesy) a naleznete ji na všech stanovištích.

- 1 - mapa (F1)
- 2 - kapitánský můstek (F2)
- 3 - periskop ponorky (F3)
- 4 - dalekohled pro dělo (F4)
- 5 - kontrola mechanismů lodě (F5)
- 6 - přehled ponorky + procentuální vyjádření poškození lodě (F6)
- 7 - posezení s cigaretou, hrubý přehled o tom, jak si stojíte (F7)
- 8 - vyskočení z akce, pokud ovšem na mapě není již žádné potenciální nebezpečí (F8)

Pozn.: Vedle těchto osmi ikonek naleznete ještě několik dalších. Ty si ale popíšeme až příště.

Mapa

THE KILLING CLOUD

■ Vek.G.,Im.Works 1991

TEST 3/92

Grafika	92 %	Celkem
Zvuk	68 %	
Idea	78 %	
Přitažlivost	82 %	80 %

Rok 2000 již patří historii. Stejně tak jsou minulostí i války mezi státy a národy. Člověk by skoro řekl, že na Zemi nastal ráj. Bohužel, není tomu tak. Války totiž pokračují, ale v docela jiné podobě.

Nepřítele v zelených uniformách s rudými výložkami nahradili gangsteři a mafiáni, kteří by se již dávno chopili moci nad celým světem, kdyby ... Ano, kdyby proti nim nestáli muži v modrých stejnokrojích policijských sborů. Těm však zase v úplném skoncování s terorem překází jedna věc - zastarálý zákon, podle kterého se musí zločinec, kterému není prokázán zločin do 60 minut po zatčení, propustit zpět na svobodu.

Jinak se však střety zloduchů s policisty nikterak neliší od kratochvil z let minulých - válek ...

Až v dalekém San Franciscu se vyskytuje gangsterská organizace s názvem Black Angels (Černí Andělé). A právě ona se rozhodla vzít jednoho dne osud města do svých rukou.

Tak se stalo, že se onoho rána "sanfrancisané" probudili (přesněji řečeno, neprobudili se vůbec) a kolem jejich domů se rozprostíral jedovatý toxicní mrak sahající od země až k poslednímu patrům těch nejvyšších mrakodrapů (odtud i název programu - Killing Cloud "Vraždící mrak").

O tom, co se bude dít dál, a jaké budou kroky spravedlnosti (a hlavně, jak je ovládat) si však povíme až příště.

P.S.: Kdo by však za tímto úvodem hledal nějakou novou, "boží" střílečku bude zklamán.

Jedná se totiž o vynikající letecký simulátor!, jehož procentuální ohodnocení hovoří snad samo za sebe.

MILLENIUM 2.0

■ Activision 1 MB 1990

TEST 3/92

Grafika	85 %	Celkem
Zvuk	72 %	
Idea	78 %	
Přitažlivost	82 %	79 %

"The Day After" se stal skutečností. Atomovým výbuchům se povedlo to, co bylo snem mnoha vědců - bez pevného bodu pohnuly Zemí.

Ptáte se, jak to na ní vypadá teď? Vězte tedy, že náhodnému pozorovateli by se již nejevila jako modrý ostrov v černém oceánu, nýbrž jako planeta, kde si sopečné erupce podávají ruce s posuny zemské kůry a na které po atmosféře nezbylo ani zbla.

A lidstvo? Ach, ano, ještě existuje - člověk totiž na rozdíl od jiných živočichů přežije všechno (lepší jsou snad už jen krys). Pokud ovšem tím honosným názvem "lidstvo" můžeme nazývat hrstku zbídačených bytostí žijících (či spíše přežívajících) na kdysi vybudovaných základnách na Měsíci a na Marsu.

... to se však stalo již velmi dříve a dnes se píše:

1. LEDEN 2100

- den stejný jako stovky jiných před ním. Přesto však toto datum vejde do dějin - na Měsíční základně totiž začíná nové funkční období Generálního Ředitelé Měsíce (VÁS) - historie mu dá jednou jméno Spasitel.

Váš začátek je těžký stejně jako doba. Několik desítek lidí se vám tísní v jednom obytném modulu, s energií jste na šířu a o materiálové základně se ani nedá mluvit.

To vše se však brzy změní. Nedávno byla totiž objevena schránka se starými plány na všelijaká důmyslná zařízení (kosmickou sondou počínaje a laserovými stíhačkami konče). Pravda, materiály nelze hned použít, ale tím vědců si s nimi hravě poradí. Chce to jen svůj čas - a toho máte víc než dost!

Pak vám už nic a nikdo (vyjma kolonie na Marsu, která bude trochu

"zlobit") nezabrání ve splnění vašeho snu - vybudování nového, lepšího a spravedlivějšího Lidstva a ... opět osídit Zemi. Celá hra se ovládá myší

a to takovým způsobem, který by mohl závidět i Jan Amos - vše se provádí naklikáním myšky na ikony (nebo objekty), přičemž význam dané ikony je napsán v levém horním rohu (anglicky). Popisovat zde celé ovládání by bylo jako tvrdit, že čtenář časopisu amiga neumí číst (a to je nesmysl, že?). Co se týká provedení hry, tak se předem připravte na to, že animace si moc neužijete. Grafika je vcelku průměrná, až na drobné úchytky k nadprůměru, jaké představují (tedy dle mého názoru) ztvárnění jednotlivých planet. A pokud patříte mezi milovníky zvuků vyluzovaných (strašný výraz, ale mně se líbí) vaší amigou, tak se připravte na to, že kromě výstražného houkání poplašné sirény a laserové palby neuslyšíte nic (tedy skoro nic). No a celkové zhodnocení? Millenium je bezesporu jednou z nejlépe propracovaných strategických (či spíše se hodí říci organizačních) her, ve které není nic necháno náhodě. Pokud se tedy dostanete do materiálové krize nebo ztratíte přehled o tom, kde se právě nalézají vaše kosmické koráby, je to jen a jen vaše chyba! - program zásadně nepoužívá náhodně simulované jevy (jako je například počasí v Ports Of Call, kolísání cen zboží v Pirates! atd.). Pro ty z vás, které Millenium "chytné", mám potěšující zprávu. V roce 1991 se objevilo na softwarovém trhu její pokračování, tentokrát pod názvem Deuteros - The Next Millenium, ale o něm zas až příště. Zatím vám jen prozradím, že tentokrát se děl odehrává až v roce 3000 a že výchozí situace je snad ještě horší než u Millenia. O to však větší jsou cíle před vám.

P.S.: Přestože hra "chodí" jen na počítačích s 1 MB a více, stane se někdy i na těchto strojích, že se místo nahrávání objeví přátelské "GURU MEDITATION". Tato zprávička se objevuje vždy, když nahráváte Millenium hned po zapnutí počítače (program nemá rád, když je v paměti prázdná). Žádný strach. Stačí jeden stisk CTRL + Amiga + Amiga a hned je vše tak, jak má být.

LOGICAL

■ Rainbow Arts 1991

TEST 3/92

Grafika	74 %	Celkem
Zvuk	72 %	
Idea	53 %	
Přitažlivost	57 %	64 %

V posledním loňském čísle jste si určitě v rubrice Tipy & Triky povšimli všech 99 kódů ke hře Logical. Dnes se podrobněji podíváme na hru samotnou.

Jak již název napovídá, jedná se o hru čistě logickou (stříleči ať tedy laskavě přeskočí). Princip této hry (stejně jako u mnoha podobných) je svou jednoduchostí geniální.

Odkudsi "shora" neustále náhodně vybíhají barevné kuličky a vaším úkolem je poskládat spletí chodbiček vždy čtyři kuličky stejné barvy do jakéhosi otáčivého zásobníku: Když se vám to povede, ozve se rána jako z kanónu a kuličky zmizí. Zásobník je nyní prázdný, ale nemusíte ho již dále zaplňovat. Počet a umístění zásobníků se mění od levelu k levelu.

Snadné, že? To jsem si také myslí, než jsem usedl k počítači a ... no, co vám budu vyprávět, za dvě hodiny jsem viděl amigy dvě a když jsem zavřel oči, tak se mi před nimi prohánely kuličky všechny barev.

Po nahrání se před vám objeví následující menu:

OWN SET: Zde máte možnost nahrát si "základníkou" sadu levelů do počítače.

PASSWORD: Jestliže zadáte kód určité obtížnosti, ocitnete se v ní coby dup (viz. 12/91).

MUSIC ON/OFF: zapnutí/vypnutí hudby

SOUND FX ON/OFF: zapnutí/vypnutí zvukových efektů

GRAPHIC SET: Lidé jsou různí a každému se líbí něco jiného. Nevhovuje-li vám tedy standardní grafické ztvárnění Logicalu, můžete si vybrat jiné. Stačí jen kliknout.

START GAME: Není třeba dále komentovat. Snad si jen připomeňme, že hra začíná levelem nastaveném v PASSWORD (standardně od 1. levele)

A jak se hra ovládá? Úplně jednoduše - myší, přičemž pravým tlačítkem otáčíte zvoleným zásobníkem proti směru hodinových ručiček a levým tlačítkem vypustíte zvolenou kuličku dále do chodby.

Avšak coby to bylo za hru, kdyby vás v ní nic neohrožovalo, že? Uvědomte si ale, že v Logical vás vlastně ohrožuje jen jedna věc - vaše vlastní neschopnost. Ty ostatní vám to jen znepříjemňují.

V horní části obrazovky (tam, kde "vybíhají" kuličky) pomalu roste černý proužek. Než dosáhne druhého okraje obrazovky, musíte nově vypuštěnou kuličku někam umístit.

Porozhlédnete-li se dobře po hrací ploše, určitě vašemu zraku nejdou ani přesypací hodiny. Co se stane, až se písek přesype, vám snad ani nemusí připomínat - moc příjemné to nebude.

Další nepříjemnůstkou, která vás možná dostane do Bohnic, je "semafor" - trojice kuliček, umístěná pod sebou. Jejich význam je jasný. Nejdříve musíte zaplnit zásobníky kuličkami těchto barev a v tomto pořadí.

Ještě horší než "semafor" je "kříž" - čtyři barevné kuličky umístěné mimo chodby do kříže. Význam je opět jasný - nejdříve musí být vyplněn zásobník s tímto uspořádáním. Zálužnost "kříže" spočívá v tom, že je v nepravidelných intervalech měněn (člověk v potu tváře naplní zásobník a pak zjistí, že to bylo zbytečné).

Dalším velice zajímavým zařízením na některých chodbách jsou "žárovíčky", které všechny kuličky, které namají stejnou barvu jako ony, nekompromisně vrátí zpět, odkud přišly. Opakem "žárovíček" jsou jakési barevné čtverečky (či jak to nazvat). Ty totiž naopak všechny příšlé kuličky obarví na svou barvu (opět nekompromisně).

Co říci na závěr? Bavte se hezky, stojí to za to. ... a neuštěvte myš!

THE OATH

■ Attic

1991

TEST 3/92

Grafika	70 %	Celkem
Zvuk	75 %	
Idea	53 %	
Přitažlivost	57 %	64 %

Stříleči POZOR!, libujete si v kvalitně graficky propracovaných hrách, jejichž zvuková kulisa vás vtáhne do děje natolik, že křečovitě svíráte joystick a pálite, pálite, pálíte a své okolí nevnímáte? Pak neváhejte a směle se vrhněte na nový produkt firmy Attic, na The Oath (Kladba nebo Přísaha).

Se svou speciálně vyzbrojenou ponorkoraketou se vydáváte za svým cílem, který leží na mořském dně kdesi za devatero proláklinami, devatero potopenými městy a možná ještě dál.

Tato cesta (či spíše plavba) však není žádnou procházkou růžovou zahradou či višňovým sadem. Všelijací tvorové z temnot hlubin jsou vždy silně roztrpčeni jakýmkoliv vyrušením a tudíž se vám budou snažit cestu znepříjemnit jak jen to bude vůbec možné, a ještě trochu více.

A o tom, že nejste první, kdo se na tuto pouť vydává svědčí trosky výzbroje, na které během plavby narazíte a které, při troše šikovnosti můžete vyměnit se svou stávající.

Předkládat vám zde popis ovládání by bylo v celku zbytečné, a tak jen upozorním na to, že hra dostane ty pravé "grády" teprve tehdy, až ji hrají dva hráči současně.

A zhodnocení? Abych řekl pravdu, tak The Oath je sice po grafické i zvukové stránce poutavý, ale na žádné převratné nápady (aspoň co se nižších levelů týká) jsem nenarazil.

V podstatě se jedná o typickou střílečku patřící spíše do lepšího průměru.

ARACHNOPOBIA

■ Hol.Pic.&Am.Ent. 91

TEST 3/92

Grafika	78 %	Celkem
Zvuk	69 %	
Idea	65 %	
Přitažlivost	69 %	70 %

Tropické deštné pralesy ještě zdaleka nevydaly všechna svá tajemství. Stále v nich žije mnoho živočišných a rostlinných druhů, o kterých nemá současná věda ani ponětí.

Zrovna docela nedávno byl objeven jeden naprostě nový, neznámý druh jedovatého pavouka, který dorůstá do délky několika málo centimetrů. Ani ne měsíc po objevení bylo několik jeho živých vzorků odchyceno a převezeno do laboratoří k důkladnému průzkumu.

Výsledky mnoha vědeckých experimentů a pozorování předčily veškerá očekávání - bezesporu se jedná o nejjedovatějšího pavouka, jakého současná věda zná; proti jeho jedu je kousnutí tarantule jen lehkým očkováním.

Po nějaké době, kdy se již zdálo, že vlna zájmu o nového pavoučka pomalu opadla, kdy bylo vše zaznamenáno, zdokumentováno a uloženo ad acta, se novinové stránky všech deníků světa znova zaplnily palcovými titulky, jimž vévodilo jedno slovo ARACHNUS.

Tehdy se totiž stalo to, co nikdo nepředpokládal - Pavouci utekli z laboratoří a namířili si to rovnou do města mezi lidi. Cestou se však ještě stačili spojit s místními pavoučími královny, a výsledek? Strašlivý mutantní pavouk!

Jak je vám již jistě patrné, tak při této hře si přijdou na své převážně stříleči. Vsadím se ale, že ani ti nejvytrvalejší u ní moc dlouho nezůstanou.

Hra má sice dobrou animaci i zvukové efekty, ale grafické provedení silně pokulhává (snad jako by to ani nebyla amiga). Nehledě na to, že časté přihrávání na akčnosti také moc nepřidá.

SEAR. FOR THE KING

■ Accolade 1991

TEST 3/92

Grafika	80 %	Celkem
Zvuk	71 %	
Idea	65 %	
Přitažlivost	78 %	73 %

(Závěr)

V minulém čísle jsme našeho hrdinu opustili zrovna, když se (posilněn douškem vody) chystal na cestu pěšky zpět do města her a neónů - do Las Vegas. Dodnes tam, jak vidíte, nedošel. Pomožte mu tedy a veďte jeho kroky rovnou do Hotelu.

V Hotelu si zajděte nejdříve do recepce a zeptejte se recepčního Bernarda na pář (pro vás užitečných a důležitých) věcí: ("Look"; "Ask Bernardo About The King"; "Ask Bernardo About The Hotel").

Nyní se opatrnl porozhlédněte kolem dokola (hlavně si všimněte toho plakátu napravo od vás): ("Look At Picture"). Potom se vraťte zpět do recepce a uhod'te (obrazně) na Bernanda: ("Ask About Fabulous"; "Page Fabulous").

A nyní vzhůru na plovárnu. Ale pozor, víte, kdo je ta sličná slečna u vzdálenějšího okraje bazénu? Ano, nemýlíte se, je to Ona - přítelkyně Krále (mluvili o ní v televizi, pamatujete?). Dojděte až k ní, udělejte si pohodlí na lehátku: ("Sit On Lounge"; "Look At Woman"; "Wait"; "Get Sunglasses"). No a je to. Vydejte se zpátky k výtahu, který obslužíte stejně jako ten ve W.I.L.L.u.

Jakmile se ocitnete v 1. patře, jděte doprava tak dlouho, až dorazíte k hotelovému apartmá s názvem TYPICA ROOM. Vstupte do něj bez klepnání (a pozvání). V koupelně vaši pozornost určitě upoutá umývadlo: ("Look In Bathroom"; "Look In Sink"; "Get floss"). Blahopřejí, našel jste speciální vlákno či spíše strunu, která vám jistě přinese nemalý užitek.

Pak stačí jen ("Look At Door"; "Look At Sign"; "Get Sign"; "Turn Sign Over"; "Read Sign").

Vaším příštím cílem bude vozík pokojské, na němž leží velmi důležitý klíč, který nutně, ale nutně potřebujete. Ke klíči se dostanete jen tehdy, když pokojskou přivedete na jiné myšlenky, než je jenom uklizení, zametání, stlaní postelí ... Toho docílíte následujícím způsobem: ("Look Cart"; "Look On Cart"; "Sit On The Bed"; "Wait"; "Stand"). A je to. Nyní jděte doleva až ke dveřím, které vedou ven z pokoje a ("Put Sign On Door").

Když pokojská stele postel, je to pro vás jediná chvíle, kterou nesmíte promarnit, nebo bude vše ztraceno. Jděte k vozíku a vezměte klíč ("Get Key").

Dál je pro vás tento pokoj již nezajímavý. Vyděte tedy ven až k výtahu a nastupte do něj ("Press Button"). Jakmile výtah zastaví, vystupte a vydejte se doprava (opět do koupelny).

Doufám, že jste ji našli snadno, protože právě ji musíte podrobit důkladnému průzkumu: ("Look Tube"; "Look Inside Tube"). Vidíte tu věc v odpadu? Tu musíte získat. A jak jinak než pomocí lanka a Helmuta, že? ("Tie Floss To Helmut"; "Lower Helmut Into Drain"; "Get Floss"). Á vida. Stvrzenka z čistírny. Šup s ní do kapsy a vzhůru; že nevíte kam? No přeče do čistírny (dřív než vás předběhne skutečný majitel).

Doklad, který jste za pomoci svého malého přítele Helmuta našli, předejte slečně v čistírně bez uzardění a ona vám za to dá (kromě svého krásného úsměvu) bílý oblek: ("Open Door"; "Look At Girl"; "Give Receipt To Susie"; "Get Suit"; "Exit").

Nyní vyjděte z Hotelu ven a ("Look"; "Hitchhike"). Až zastavíte u zamčených dveří, dejte se severovýchodním směrem, kde je bar. V telefonní budce si ale napřed vyměňte svoje šaty za bílý oblek z čistírny: ("Wear Suit"). Konečně můžete vstoupit do baru: ("Open The Door"; "Sing").

Až se ocitnete opět venku, musíte se dát doleva přes hlavní ulici k velké budově (Attractions). Vstupte do ní. V jídelně (severně od foyeru): ("Look Table"; "Look On Table"; "Look Fruit-bowl"; "Get Banana") - sláva, už neumřete hladem !!!.

V horním poschodí je ložnice, jejíž východní stěnu, u níž stojí skříň důkladně prozkoumejte a prosetřete: ("Open Bureau"; "Look In Bureau"; "Press Button"; "Slide Pole Down"; "Wait"; "Relase Pole").

Ted' se otočte doprava a vstupte do domácího baru: ("Open Counter"). Dobře se podívejte pod pult a vše co tam najdete, si můžete (jak jinak) vzít: ("Look Under Counter"; "Get Bread"). S pomocí chleba a banánu, který jste našli, utište konečně svůj velký hlad (vždyť jste od rána nic nejedli!): ("Peel Banana"; "Make Sandwich").

Pravými dveřmi dojdete do pokoje, jižním směrem k foyeru: (Open Door). Ted' jste narazili na velkou medvědí kůži a váš malý přítel vám nabídl svou pomoc: (Look Inside Mouth"; "Put Helmut In Mouth").

Dále se vydejte doprava až k poškozenému hudebnímu nástroji, opravte si ho: ("Get Guitar"; "Look Guitar"; "Fix Guitar With Floss") a pak si ještě odskočte k zasklené skříni: ("Look In Case", "Get Microphone").

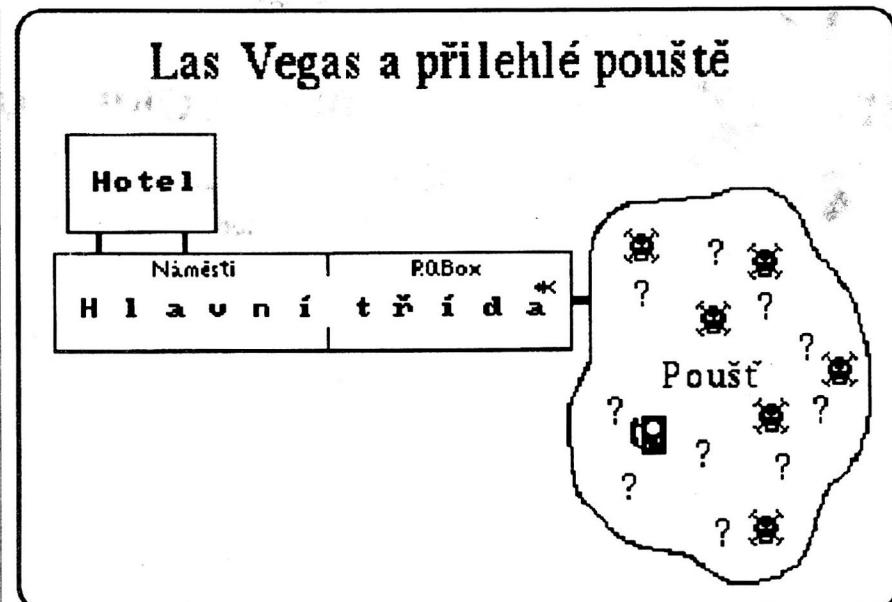
Ted' se Les (vy) podobá legendárnímu a všemi tak obdivovanému a známému ELVISOVI PRESLEYovi. Pomalu se otáčí vlevo, vychází na ulici, přechází ji, jde doprava až k opravenému baru a ... vstupuje dovnitř a začíná zpívat: ("Sing") - je jednička, nejlepší na světě.

Lesův úspěch byl obrovský - NOVÝ KING OF ENTERTAINMENT SE NARODIL !!!

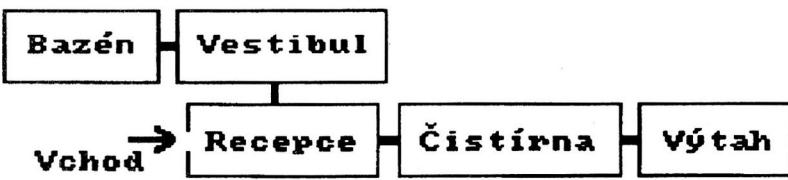
A TO JE KONEC

--- BLAHOPŘEJI VÁM ---

Las Vegas a přilehlé pouště

HOTEL přízemí

HOTEL 1. patro

Redakce našeho časopisu nabízí

výrobky

firmy COMMODORE

a z bohaté hardwarové nabídky vám v současné době můžeme
dodat tento sortiment:

Amiga 500 PLUS	18990,- Kčs
CPU 68000, 7.14 MHz, 1 Mb RAM	
Amiga 500	16249,- Kčs
CPU 68000, 7.14 MHz, 512 Kb RAM	
Color monitor 1084 S stereo	11599,- Kčs
14", vstup RGB analog, RGBI	
Rozšíření paměti A501, 512 KB	2079,- Kčs
HF modulátor	1049,- Kčs
Hard disk A590 - 20 MB	14999,- Kčs
rozšíření paměti až o 2 Mb, řadič SCSI	
Disketová jednotka 3,5" A1011	4599,- Kčs
externí disketová jednotka fy COMMODORE	
Amiga 2000	28499,- Kčs
8 MHz, 1 Mb RAM	
Disketová jednotka pro A 2000/3000	4199,- Kčs
interní disketová jednotka	
A 2058/2 Paměť A2/A3 2MB-8MB	11899,- Kčs
A 2091/2092 20 HD S kontrolerem	13299,- Kčs
A 2091/2094 50 HD S kontrolerem	20799,- Kčs
A 2620 68020/2MB/68881	23499,- Kčs
A 2630 68030/2MB/68882	28699,- Kčs
A 2630 68030/4MB/68882	35899,- Kčs
A 2088 XT, 512 KB	9499,- Kčs
A 2286 AT, 1MB	23099,- Kčs
A 2300 GENLOCK	6149,- Kčs
A 2320 FLICKERFIXER	10799,- Kčs
Joystick SJ 119 Junior	169,- Kčs
SJ 122 Auto fire	229,- Kčs
SJ 124 Auto fire-microsp.	369,- Kčs
SJ 126 Profi	489,- Kčs
RMT122 Infra	919,- Kčs
Amiga 3000 - 25 MHz, 2 MB, 100 HD	109999,- Kčs
CPU 68030, 512 ROM, copr. 68882 25 MHz	
Amiga 3000 - 16 MHz, 2 MB, 50 HD	101999,- Kčs
CPU 68030, 512 ROM, copr. 68881 16 MHz	

Color monitor C 1950	20499,- Kčs
Multiscan, analog RGB	
Tiskárna Star LC-20	8399,- Kčs
Star LC-24-200	16990,- Kčs
Podložka pod myš	97,- Kčs
Diskety Commodore 3,5" 2DD á 10 ks	289,- Kčs
Diskbox 3,5" - 80 ks	284,- Kčs
C 64-II	5349,- Kčs
VC 1530	979,- Kčs
VC 1541-II	5699,- Kčs
Komplet 1 - Amiga 500	
- Monitor 1084 S	27699,- Kčs
Komplet 2 - Amiga 500	
- A501	
- HF modulátor	19299,- Kčs
NOVINKA:	
CDTV	30999,- Kčs
klávesnice	4249,- Kčs
disketová jednotka A1011	4999,- Kčs
infra myš	2999,- Kčs
MY PAINT	1519,- Kčs
SNOOPY	2249,- Kčs
Literatura: AMIGA DOS v češtině	79,- Kčs

Kniha je určena jak pro začátečníky, tak i pro pokročilé.

Z obsahu vyjímáme:

Amiga DOS 1.3	Workbench v.1.3
Extras 1.3	Kickstart v. 1.3

Vybrané zboží zasíláme poštou na dobírku
do tří týdnů (Poštovné hradí zákazník)

Na dodávku je roční záruka, pozáruční
servis zajištěn!

POPTÁVKY ZASÍLEJTE PODEPSANÉ

NA ADRESU REDAKCE